

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 24Csp/2/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8123200438
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 07. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Benčová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2025:8123200438.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Lenkou Benčovou v spore žalobkyne: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXXXX/XX, XXX XX D., právne zastúpená JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, IČO: 31 954 448, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, právne zastúpený Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, o určenie, že úver je bezúročný a bez poplatkov, o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 460 eur s príslušenstvom a určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok, takto

rozhodol:

I. Určuje, že úver na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. 8500105762 z 05.03.2015 je bezúročný a bez poplatkov.

II. Žalovaný je povinný vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 460 Eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 460 Eur od 09.02.2023 do zaplatenia v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

III. Určuje, že zmluvná podmienka - Poplatok za poskytnutie úveru: 57 EUR, uvedená v bode 6 Zmluvy o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. 8500105762 z 05.03.2015 uzavretej medzi účastníkmi konania, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

IV. Určuje, že zmluvná podmienka uvedená v čl. I., bod 7.1. Dohody o poskytnutí služieb č. 8500105762 z 05.03.2015 k Zmluve o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. 8500105762 z 5.3.2015 uzatvorená medzi žalobkyňou a žalovaným, v znení: „Zákazník sa zaväzuje, že za uzavretie Dohody zaplatí mesačne Poskytovateľovi odplatu vo výške 2,53 % zo sumy schváleného úveru zníženej o sumu poplatku za poskytnutie úveru. Zákazník sa zaväzuje splácať túto odplatu v pravidelných mesačných splátkach, ktorá bude uvedená spolu so splátkami úveru a úrokov za úver v Oznámení Veriteľa o schválení úveru dlžníkovi.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

V. Určuje, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. 8500105762 z 05.03.2015 uvedená v článku 8. Sankcie, v bode 8.1., 8.2. a 8.4., v znení: „V prípade omeškania Dlžníka (Spoludlžníka 1, Spoludlžníka 2) s úhradou mesačnej splátky alebo jej časti alebo záväzku podľa Dohody o poskytovaní služieb, ak bude uzavretá, je Dlžník (Spoludlžník 1, Spoludlžník 2) povinný zaplatiť Veriteľovi zmluvnú pokutu vo výške 0,04 % dlžnej sumy za každý deň omeškania (t. j. 14,6 % p.a.). Ak sa z dôvodu omeškania Dlžníka (Spoludlžníka 1, Spoludlžníka 2) s úhradou mesačnej splátky o viac ako tri mesiace stali podľa článku 13. ods. 13.1. písm. a) zmluvných dojednaní Zmluvy o revolvingovom úvere okamžite splatnými všetky záväzky Dlžníka (Spoludlžníka 1, Spoludlžníka 2) podľa tejto Zmluvy o RÚ a/alebo Dohody o poskytovaní služieb, je Dlžník (Spoludlžník 1, Spoludlžník 2) povinný zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 0,04 % dlžnej sumy za každý deň omeškania (t. j. 14,6 % p.a.).“ „Okrem zmluvnej pokuty podľa čl. 8. ods. 8.1. tejto Zmluvy o RÚ je Dlžník (Spoludlžník 1, Spoludlžník 2) povinný zaplatiť Veriteľovi úrok z omeškania určený podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka vo výške stanovenej nariadením vlády č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré

ustanovenia Občianskeho zákonníka v platnom znení, k prvému dňu omeškania s úhradou peňažného záväzku. Výška úrokov z omeškania bude určená tak, aby spolu so zmluvnou pokutou podľa ods. 8.1. tejto Zmluvy o RÚ nepresahovala maximálnu výšku podľa ods. 8.3. tejto Zmluvy o RÚ.“ „Akekoľvek dojednania o zmluvnej pokute obsiahnuté v tejto Zmluve o RÚ a zaplatenie akejkolvek zmluvnej pokuty podľa tejto Zmluvy o RÚ nemá vplyv na právo poškodenej strany požadovať náhradu škody vzniknutej porušením povinnosti, pre ktorú bola pokuta dojednaná, alebo iným porušením tejto Zmluvy o RÚ, a to v plnej výške.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

VI. U r č u j e, že zmluvná podmienka v Zmluve o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. 8500105762 z 05.03.2015 uvedená v Zmluvných dojednaniach v článku 16. Spracúvanie osobných údajov, bod 16.5. v znení: „Veriteľ bude spracúvať osobné údaje Dlužníka, Spoludlužníka 1, Spoludlužníka 2 podľa ods. 16.1, 16.2., 16.3. a 16.4. po dobu od podpísania Žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru/ Zmluvy o RÚ, počas platnosti Zmluvy o RÚ ako aj po dobu 10 rokov po skončení zmluvného vzťahu podľa Zmluvy o RÚ.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

VII. Žalobkyňa má nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %, pričom o výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 17.01.2023 domáhala voči žalovanému určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 460 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 460 eur od druhého dňa po doručení žaloby žalovanému a určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok tak ako sú uvedené vo výrokovej časti rozsudku (výrok III., IV., V. a VI.) ako aj náhrady trov konania.

2. Žalobu odôvodnila tým, že ide o Zmluvu o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu, č. 8500105762 zo dňa 05.03.2015 (ďalej len „Zmluva“). Predmetom Zmluvy bolo poskytnutie úveru vo výške 570 eur, ktorý sa zaviazala žalovanému splatiť v 36 mesačných splátkach po 20,17 eur, z toho istina 15,83 eur a úroky 4,34 eur, s úrokovou sadzbou 17,76 %, s RPMN 26,87 %, s priemernou RPMN 34,42 %. Oznámením veriteľa o schválení úveru dlžníka z 05.03.2015, jej bola oznámená splatnosť prvej splátky 06.04.2015 a splatnosť poslednej splátky 06.03.2018. Pri uzatváraní Zmluvy jej bola predložená zo strany žalovaného na podpis aj Dohoda o poskytovaní služieb zo dňa 05.03.2015 (ďalej len „Dohoda“). Splátka podľa Dohody predstavuje mesačne 12,98 eura a výška celkovej mesačnej splátky úveru vo výške 20,17 eura a splátky podľa Dohody vo výške 12,98 eura, predstavuje 33,15 eura. Za poskytnutie úveru si žalovaný určil poplatok 57 eur. Celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť (úver + úrok + poplatok za poskytnutie úveru) predstavuje 783,12 eur. Odplata podľa Dohody predstavuje 467,28 eur. Žalovaný tak odo nej požadoval sumu 1 250,40 eur. Zmluva z obligatórnych náležitostí podľa žalobkyne neobsahuje : dobu trvania zmluvy, správnu výšku celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, predpoklady použité na výpočet RPMN. V skutočnosti jej žalovaný nevyplatil úver v dohodnutej výške 570 eur, ale vo výške 513 eur, keď dohodnutý úver svojvoľne znížil o poplatok za úver, vo výške 57 eur. To znamená, že žalovaný uviedol v Zmluve nesprávnu výšku úveru, nakoľko táto nie je 570 eur, ale 513 eur. Čo sa týka celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, tak v súvislosti s nesprávnou výškou úveru a neprijateľnosťou poplatku podľa Dohody o poskytnutí služby, nejasnosti vyplývajú aj z údajov, z ktorých vychádza Zmluva. Celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť musí zodpovedať aj násobku počtu splátok a výšky splátok, s pripočítaním poplatku za poskytnutie úveru, čo predstavuje $(36 \times 33,15 + 57)$ sumu 1 250,40 eura, bez poplatku $(36 \times 33,15)$ sumu 1 193,40 eur. V Zmluve je celková čiastka uvedená vo výške 738,12 eura, keď žalovaný do nákladov nezapočítava odplatu za Dohodu o poskytnutí služby. Rozdiel činí 512,28 eur, resp. 455,28 eur. Z dôvodov uvedených vyššie je RPMN uvedená v Zmluve vo výške 26,87 % značne podhodnotená. Žalobkyňa považovala z vyššie uvedených dôvodov úver za bezúročný a bez poplatkov a žiadala priznať bezdôvodné obohatenie. Tvrdila, že žalovanému na predmetný úver zaplatila sumu 973 eur. Pri poskytnutí úveru 513 eur, sa teda žalovaný na jej úkor bezdôvodne obohatil o sumu 460 eur. Ďalej žalobkyňa poukázala na neprijateľnosť zmluvných podmienok, konkrétne v bode 6. Zmluvy: Poplatok za poskytnutie úveru: 57 eur, v bode 7.1. Dohoda o poskytnutí služieb, v článku 8 Sankcie, bod 8.1., 8.2. a 8.4., zmluvy a čl. 16 Spracúvanie osobných údajov, bod 16.5.

3. Žalobkyňa ako dôkazy označila: žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru/zmluva o revolvingovom úvere č. 8500105762 zo dňa 05.03.2015, oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi – zmluva o revolvingovom úvere, Dohoda o poskytovaní služieb, stanovisko veriteľa k zmluve, doklady o platbách, zmluvné dojednania zmluvy o revolvingovom úvere spoločnosti PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o.

4. Žalovaný so žalobou nesúhlasil. Namietal neprípustnosť žaloby o určenie bezúročnosti úveru z dôvodu, že žalobkyňa sa súčasne domáha aj vydania bezdôvodného obohatenia na základe tvrdení o bezúročnosti úveru. Žalovaný poprel tvrdenia žalobkyne o nesprávnej RPMN, nesprávnej výške splátky a celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť. Podľa žalovaného zmluva obsahuje všetky zákonom požadované náležitosti. Ani návrh na určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok nepovažoval za dôvodný.

5. Žalovaný ako dôkaz predložil žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru/zmluva o revolvingovom úvere č. 8500105762 zo dňa 05.03.2015, oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi – zmluva o revolvingovom úvere, zmluvné dojednania zmluvy o revolvingovom úvere spoločnosti PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o. a list NBS z 29.01.2016.

6. V ďalších vyjadreniach strany sporu zotrvali na svojich stanoviskách.

7. Okresný súd Prešov rozsudkom č. k. 24Csp/2/2023 – 164 zo dňa 29.09.2023 žalobe vyhovel a priznal žalobkyni voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

8. Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Prešove uznesením č. k. 9CoCsp/10/2024 – 221 zo dňa 25.04.2024 rozsudok pre jeho nepreskúmateľnosť zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

9. Po vrátení veci Okresný súd Prešov nariadil pojednávanie na 18.07.2025, na ktorom právny zástupca žalobkyne zotrval na podanej žalobe. Žalovaný sa pojednávania nezúčastnil, pričom jeho právny zástupca svoju neúčasť ospravedlnil a súhlasil, aby súd pojednával v jeho neprítomnosti.

10. Súd vykonaným dokazovaním zistil tento skutkový stav:

11. Dňa 05.03.2015 strany uzavreli formulárovú zmluvu o revolvingovom úvere č. 8500105762 a to tým spôsobom, že dňa 02.03.2015 najprv žalobkyňa podpísala príslušný formulár Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru/Zmluva o revolvingovom úvere s vyplnením údajov pod bodom 5 „údaje o požadovanom revolvingovom úvere“, ktorý obsahoval tieto náležitosti: informatívny údaj o predpokladanej mesačnej platbe (mesačná splátka spolu s platbou podľa Dohody o poskytovaní služieb, ak bude uzavretá) 33,15 eura, poskytnutá čiastka úveru 570 eur, splatnosť úveru (počet splátok) 36, mesačná splátka (vrátane úrokov) 20,17 eura, celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť (t.j. úver + úroky za celú dobu čerpania úveru) 783,12 eura, predpokladaná RPMN za úver 27,03 %, ročná úroková sadzba úveru 17,16 %, priemerná RPMN za úver 34,42 %, poskytnutá čiastka revolvingu 570 eur, celková čiastka pri revolvingu, ktorú musí dlžník zaplatiť (t.j. revolving + úroky za celú dobu čerpania revolvingu) 783,12 eura, predpokladaná RPMN úveru po poskytnutí revolvingu 27,03 %, ročná úroková sadzba revolvingu 17,76 %.

12. Žalovaný ako veriteľ formulár zmluvy podpísal až neskôr – 05.03.2015, pričom vyplnil údaje uvedené pod bodom 6. „údaje o schválenom revolvingovom úvere“, ktorý obsahuje totožné údaje spotrebiteľského úveru ako v bode 5, okrem RPMN, ktorá je uvedená vo výške 26,87 % a predpokladanej RPMN po poskytnutí revolvingu, ktorá je uvedená 26,87 %. Navyše bod 6. zmluvy o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu obsahuje údaj o poplatku za poskytnutie úveru 57 eur.

13. Podľa článku 8. bod 8.1., 8.2. a 8.4. Sankcie zmluvy o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu: V prípade omeškania Dlžníka (Spoludlžníka 1, Spoludlžníka 2) s úhradou mesačnej splátky alebo jej časti alebo záväzku podľa Dohody o poskytovaní služieb, ak bude uzavretá, je Dlžník (Spoludlžník 1, Spoludlžník 2) povinný zaplatiť Veriteľovi zmluvnú pokutu vo výške 0,04 % dlžnej sumy za každý deň omeškania (t. j. 14,6 % p.a.). Ak sa z dôvodu omeškania Dlžníka (Spoludlžníka 1, Spoludlžníka 2) s úhradou mesačnej splátky o viac ako tri mesiace stali podľa článku 13. ods. 13.1. písm. a) zmluvných dojednaní Zmluvy o revolvingovom úvere okamžite splatnými všetky záväzky Dlžníka (Spoludlžníka 1,

Spoludlžníka 2) podľa tejto Zmluvy o RÚ a/alebo Dohody o poskytovaní služieb, je Dlžník (Spoludlžník 1, Spoludlžník 2) povinný zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 0,04 % dlžnej sumy za každý deň omeškania (t.j. 14,6 % p.a.). „Okrem zmluvnej pokuty podľa čl. 8. ods. 8.1. tejto Zmluvy o RÚ je Dlžník (Spoludlžník 1, Spoludlžník 2) povinný zaplatiť Veriteľovi úrok z omeškania určený podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka vo výške stanovenej nariadením vlády č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v platnom znení, k prvému dňu omeškania s úhradou peňažného záväzku. Výška úrokov z omeškania bude určená tak, aby spolu so zmluvnou pokutou podľa ods. 8.1. tejto Zmluvy o RÚ nepresahovala maximálnu výšku podľa ods. 8.3. tejto Zmluvy o RÚ.“ „Akékoľvek dojednania o zmluvnej pokute obsiahnuté v tejto Zmluve o RÚ a zaplatenie akejkoľvek zmluvnej pokuty podľa tejto Zmluvy o RÚ nemá vplyv na právo poškodenej strany požadovať náhradu škody vzniknutej porušením povinnosti, pre ktorú bola pokuta dojednaná, alebo iným porušením tejto Zmluvy o RÚ, a to v plnej výške.

14. Podľa článku 16. Zmluvných dojednaní Zmluvy o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu spoločnosti PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o. označenej ako Spracúvanie osobných údajov,

15. 16.1. Dlžník, Spoludlžník 1, Spoludlžník 2 berú na vedomie, že Veriteľ (ako prevádzkovateľ) je oprávnený v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona č. 122/2013 Z.z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení spracovávať všetky informácie a osobné údaje, ktoré mu Dlžník, Spoludlžník 1, Spoludlžník 2 v súvislosti s touto Zmluvou o RÚ dobrovoľne poskytnú, najmä identifikačné osobné údaje (t.j. titul, meno, priezvisko, trvalé príp. prechodné bydlisko, číslo OP príp. pasu, bankové spojenie a číslo účtu, údaje o zamestnaní, výške príjmu, vykonávaných zrážkach zo mzdy a pod.), rodné číslo (využitie rodného čísla Veriteľom najmä pre účely jednoznačnej identifikácie a presného spracovania v dátových súboroch), osobné údaje vypovedajúce o tom, či medzi nimi a Veriteľom došlo k uzatvoreniu, príp. neuzatvoreniu Zmluvy o RÚ, osobné údaje vypovedajúce o ich finančných záväzkoch, ktoré vznikli, vzniknú, alebo môžu vzniknúť voči Veriteľovi v súvislosti so Zmluvou o RÚ, príp. voči iným subjektom a o plnení týchto záväzkov zo strany Dlžníka, Spoludlžníka 1, Spoludlžníka 2, osobné údaje vypovedajúce o zabezpečení ich záväzkov súvisiacich so Zmluvou o RÚ, prípadne ďalšie osobné údaje, ktoré vypovedajú o ich bonite, dôveryhodnosti a platobnej morálke, osobné údaje spočívajúce v komunikačných adresách, elektronickom spojení, telefonickom spojení a ďalších, ktoré oznámili, alebo oznámia Veriteľovi kedykoľvek v období trvania Zmluvy o RÚ alebo v súvislosti s plnením, prípadne neplnením Zmluvy o RÚ a osobitné kategórie osobných údajov (údaje o zdravotnej spôsobilosti) (spolu ďalej len „osobné údaje“).

16.2. Osobné údaje Dlžníka, Spoludlžníka 1, Spoludlžníka 2 budú spracúvané najmä za účelom:

a) uzavretia Zmluvy o RÚ a riešenia právnych vzťahov, ktoré vzniknú zo Zmluvy o RÚ resp. v súvislosti so Zmluvou o RÚ,

b) zisťovania bonity, dôveryhodnosti, zisťovania a zabezpečovania platobnej morálky Dlžníka, Spoludlžníka 1, Spoludlžníka 2, zisťovania existencie a plnenia záväzkov Dlžníka, Spoludlžníka 1, Spoludlžníka 2 voči iným subjektom (a to aj voči tretím stranám príp. aj v krajinách uvedených v ods. 16.4.) a zabezpečenia týchto záväzkov, v súvislosti s elimináciou rizík poskytnutia úveru osobám, ktoré neplnia svoje záväzky voči Veriteľovi resp. iným subjektom, príp. ďalších rizík vyplývajúcich z predmetu podnikateľskej činnosti Veriteľa,

c) vedenia štatistík Veriteľa, resp. tretích strán, vymáhania pohľadávky Veriteľa mimosúdnou cestou ako aj cestou súdnych resp. rozhodcovských konaní, vedenia prípadných ďalších súdnych alebo rozhodcovských konaní zahájených v súvislosti so Zmluvou o RÚ.

16.3. Veriteľ je oprávnený spracovávať osobné údaje podľa ods. 16.1. i prostredníctvom tretích osôb (sprostredkovateľov, ktorých aktuálny zoznam je zverejnený na www.proficredit.sk, alebo dostupný na infolinke Veriteľa 02/20641159 a oprávnených osôb) a ďalej poskytnúť tieto údaje tretím stranám v súvislosti so zákonom predvídanými spôsobmi disponovania pohľadávkou veriteľa vzniknutou zo Zmluvy o RÚ alebo v súvislosti so Zmluvou o RÚ, a osobám, ktoré tieto subjekty poverili plnením ktorýchkoľvek svojich zákonných alebo zmluvných povinností) najmä nie však výlučne za účelmi uvedenými v ods. 16.2, ako aj tretím stranám, ktoré Veriteľ poveril plnením plnením ktorýchkoľvek svojich zákonných alebo zmluvných povinností. V prípade realizácie dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov je Veriteľ oprávnený poskytnúť osobné údaje Dlžníka, Spoludlžníka 1, Spoludlžníka 2 platiteľovi mzdy či iných obdobných dávok. Veriteľ je povinný urobiť všetky potrebné opatrenia k tomu, aby bolo zabránené neoprávnenému a náhodnému prístupu iných osôb k osobným údajom Dlžníka, Spoludlžníka 1, Spoludlžníka 2, zmene, zničeniu a strate ich osobných údajov, neoprávneným prenosom, spracúvaniu alebo inému zneužitiu ich osobných údajov.

16.4. Veriteľ bude osobné údaje Dlužníka, Spoludlužníka 1, Spoludlužníka 2 spracovávať vo vlastnom informačnom systéme, prípadne prostredníctvom sprostredkovateľov. V rámci cezhraničného prenosu osobných údajov budú osobné údaje Dlužníka, Spoludlužníka 1, Spoludlužníka 2 poskytnuté, použité a spracúvané treťou osobou alebo treťou stranou so sídlom na území členských štátov EÚ osobitne Českej republiky, Poľskej republiky a Bulharska (najmä spoločnosti PROFI CREDIT Czech, a.s., Pernštýnske nám. 80, Pardubice, Česká republika, IČO: 61860069, PROFI CREDIT Poland Sp. Z o.o., Ul. Browarna 2, Bielsko Biala, Poľsko, NIP: 547-20-03-132, PROFI CREDIT Bulgaria Ltd., 49 Bulgaria Blvd, Sofia, Bulharsko, IČO: 175074752, Profidebt, s.r.o., Pernštýnske nám. 80, Pardubice, Česká republika, IČO: 27221971), a takáto osoba bude oprávnená uchovať všetky podklady a písomnosti, ktoré obsahujú ich osobné údaje (či už v písomnej forme, vo forme počítačovej databázy alebo v inej podobe) a to za dodržania podmienok zákona č. 122/2013 Z.z. o ochrane osobných údajov v platnom znení a príslušných právnych predpisov platných na území takejto tretej osoby.

16.5. Veriteľ bude spracúvať osobné údaje Dlužníka, Spoludlužníka 1, Spoludlužníka 2 podľa ods.16.1., 16.2., 16.3. a 16.4. po dobu od podpísania Žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru/Zmluvy o RÚ, počas platnosti Zmluvy o RÚ ako aj po dobu 10 rokov po skončení zmluvného vzťahu podľa Zmluvy o RÚ. V prípade zamietnutia Žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru bude Veriteľ spracúvať osobné údaje počas lehoty a za účelom uvedenými v súhlase Dlužníka, Spoludlužníka 1, Spoludlužníka 2. Pri neudelení súhlasu alebo po jeho odvolaní bude Veriteľ spracúvať osobné údaje uvedené v žiadosti výlučne za účelom spracúvania a vedenia registratúrnych záznamov Veriteľa po dobu, po ktorú je Veriteľ podľa osobitných právnych predpisov povinný uchovávať dokumentáciu, ktorá obsahuje takéto osobné údaje.

16. Dňa 02.03.2015 žalobkyňa podpísala aj dohodu o poskytovaní služieb č. 8500105762, ktorá upravovala podmienky poskytovania dohodnutých služieb k uzavretej zmluve o revolvingovom úvere. Dohoda zakladá právo zákazníka na využívanie služieb a povinnosť uhradiť odplatu. Zákazník má právo, ale nie povinnosť využívať služby, rovnako tak právo zrušiť alebo pozastaviť ich písomnou formou poskytovania jednotlivých služieb; týmto nie je dotknutá povinnosť uhradiť odplatu. V zmysle bodu II. Definícia služieb sa zákazníkovi poskytuje nasledovný komplexný balíček služieb: 1. informácia o zostávajúcich záväzkoch, 2. služba odklad splatnosti splátok, 3. služba informácia pred splatnosťou splátky, 4. služba informácia o prijatí platby, 5. služba vyhotovenie a zaslanie kópie dokumentácie, 6. služba zmena zmluvy na podnet klienta, 7. služba prepárovanie platieb na príslušnú zmluvu, 8. služba druhá upomienka zdarma, 9. služba podpora call centra a osobné stretnutie s viazaným finančným agentom. Veriteľ podpísal predmetnú Dohodu o poskytovaní služieb dňa 05.03.2015.

17. V zmysle bodu 7.1 Dohody o poskytovaní služieb zákazník sa zaväzuje, že za uzavretie dohody zaplatí mesačne poskytovateľovi odplatu vo výške 2,53% zo sumy schváleného úveru zníženej o sumu poplatku za poskytnutie úveru. Zákazník sa zaväzuje splácať túto odplatu v pravidelných mesačných splátkach, ktorá bude uvedená spolu so splátkami úveru a úrokov za úver v Oznámení veriteľa o schválení úveru dlžníkovi.

18. Žalovaný listinou zo dňa 05.03.2015 tzv. Oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi – zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500105762 oznámil žalobkyni údaje o schválenom úvere, ktoré okrem údajov uvedených v žiadosti/zmluve o revolvingovom úvere obsahovali aj rozpis mesačnej splátky úveru 20,17 Eur na istinu 15,83 eur a úroky 4,34 eur, splátka podľa dohody o poskytnutí služby 12,98 eur mesačne, dátum splatnosti prvej splátky úveru 06.04.2015, dátum splatnosti poslednej splátky úveru 06.03.2018, periodicita splácania úveru mesačná, dátum splatnosti splátky v priebehu periódy splácania: 6.

19. Z predložených dokladov o platbách vyplýva, že žalobkyňa uhradila žalobcovi sumu 973 eur. Žalovaný uvedené doklady o platbách a teda, že sa jednalo o plnenie na úverovú zmluvu č. 8500105762 nespochybnil. Z tohto dôvodu súd uvedené považoval za nesporné.

20. Žalobkyňa na pojednávaní uviedla, že žalovaný jej dal podpísať množstvo papierov, ona to všetko nečítala. Ona chcela vyššiu sumu úveru, ale dali jej len 570 eur. Nepovedali jej o tom, že z toho bude strhnutý poplatok za úver. Pokiaľ ide o dohodu o poskytnutí služieb, tiež jej nič vysvetľované nebolo.

21. Zistený skutkový stav súd takto právne posúdil:

22. Podľa § 52 ods. 1 - 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka účinného v čase uzatvorenia zmluvy o úvere (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez

ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

23. Podľa § 53 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

24. Podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré

- a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy,
- b) dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa,
- c) vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví,
- d) vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu,
- e) umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, ak spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi,
- f) umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú,
- g) oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty,
- h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nespĺnil záväzky, ktoré vznikli,
- i) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve,
- j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľa oprávňujú na zvýšenie ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia, k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nespĺnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku,
- l) obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukladajú spotrebiteľovi povinnosť niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana,
- m) v prípade čiastočného alebo úplného nespĺnenia záväzku zo strany dodávateľa neprimerane obmedzujú alebo vylučujú možnosť spotrebiteľa domáhať sa svojich práv voči dodávateľovi vrátane práva spotrebiteľa započítať pohľadávku voči dodávateľovi,
- n) spôsobujú, že platnosť zmluvy uzatvorenej na dobu určitú sa po uplynutí obdobia, na ktorú bola zmluva uzavretá, predĺži, pričom spotrebiteľovi priznávajú neprimerane krátke obdobie na prejavenie súhlasu s predĺžením platnosti zmluvy,
- o) oprávňujú dodávateľa rozhodnúť o tom, že jeho plnenie je v súlade so zmluvou, alebo ktoré priznávajú právo zmluvu vykladať iba dodávateľovi,
- p) obmedzujú zodpovednosť dodávateľa, ak bola zmluva uzavretá sprostredkovateľom, alebo vyžadujú uzavretie zmluvy prostredníctvom sprostredkovateľa v osobitnej forme,
- r) umožňujú, aby bol spor medzi stranami riešený v rozhodcovskom konaní bez splnenia podmienok ustanovených osobitným zákonom,

- s) požadujú, aby spotrebiteľ poskytol zabezpečenie splnenia svojho záväzku v hodnote neprimerane vyššej, ako je výška jeho záväzku vyplývajúca zo spotrebiteľskej zmluvy v čase uzavretia dohody o zabezpečení splnenia záväzku spotrebiteľa,
- t) požadujú od spotrebiteľa plnenie za službu, ktorej poskytnutie dodávateľom v prevažnej miere nesleduje záujmy spotrebiteľa,
- u) požadujú od spotrebiteľa, aby bol neprimerane dlho viazaný zmluvou aj keď pri uzavieraní zmluvy bolo zrejmé, že predmet zmluvy možno dosiahnuť v podstatne kratšom čase,
- v) požadujú od spotrebiteľa uhradenie plnení, o ktorých spotrebiteľ nebol pred uzavretím zmluvy preukázateľne informovaný, ktorých úhrada nebola upravená v zmluve alebo za ktoré spotrebiteľ nedostáva dohodnuté protiplnenie,

25. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné

26. Podľa § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie obchodníkovi z dôvodu takejto podmienky, obchodník je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Obchodník má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca obchodníka.

27. Podľa § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

28. Podľa § 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

29. Podľa § 457 Občianskeho zákonníka, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

30. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov účinného v čase uzatvorenia zmluvy o úvere (ďalej len „Zákon o spotrebiteľských úveroch“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

31. Podľa § 2 písm. a), b), d) Zákona o spotrebiteľských úveroch, na účely tohto zákona sa rozumie:
a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania,
b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti,
d) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

32. Podľa § 2 písm. g) Zákona o spotrebiteľských úveroch, na účely tohto zákona sa rozumie celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä

poistné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok.

33. Podľa § 9 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,

y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.

34. Podľa § 11 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,
- b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y),
- c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo
- d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,
- e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne finančnými prostriedkami v hotovosti.

35. Podľa § 11 ods. 4 Zákona o spotrebiteľských úveroch účinného od 01.01.2018, spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou.

Podľa § 3 ods. 3, 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách. Proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

36. Podľa § 19 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, na účely výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov sa použijú celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom s výnimkou poplatkov, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť za nedodržanie akýchkoľvek záväzkov ustanovených v zmluve o spotrebiteľskom úvere, a iných poplatkov okrem kúpnej ceny, ktorú je spotrebiteľ povinný zaplatiť za kúpu tovaru alebo uskutočnenie služieb bez ohľadu na to, či sa operácia vykoná v hotovosti alebo na úver. Náklady na vedenie účtu, na ktorom sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, náklady na používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a ostatné náklady na platobné transakcie sa zahrnú do celkových nákladov spotrebiteľa spojených s úverom, ak otvorenie účtu nie je dobrovoľné a náklady na účet neboli zrozumiteľne a samostatne uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere alebo v akejkoľvek inej zmluve uzavretej so spotrebiteľom.

37. Podľa § 137 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o

- a) splnení povinnosti,
- b) nároku na usporiadanie práv a povinností strán, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu,
- c) určenie, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo
- d) určenie právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

38. Podľa § 298 ods. 1, 2 CSP, súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou. Ak súd určil

niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takej zmluvnej podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takej zmluvnej podmienky alebo mu na základe takej zmluvnej podmienky uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

39. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že strany sporu uzatvorili zmluvu, ktorú je nutné vzhľadom na charakter zmluvných strán považovať za zmluvu spotrebiteľskú. Žalovaný je nebankovým subjektom, pričom jedným z predmetov jeho podnikania (činnosti) je poskytovanie úverov nebankovým spôsobom. Žalobkyňa pri uzatvorení a plnení zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Predmetná zmluva je preto v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka zmluvou spotrebiteľskou, konkrétne ide o spotrebiteľský úver v zmysle Zákona o spotrebiteľských úveroch.

40. Žalobkyňa sa v danom konaní domáha určenia, že predmetný úver je bezúročný a bez poplatkov a súčasne žiada o vydanie bezdôvodného obohatenia. Jedná sa o žalobu podľa § 137 písm. d) CSP, teda o žalobu o určenie právnej skutočnosti, ktorú možno podať, ak to vyplýva z osobitného predpisu. Námietku žalovaného, že takáto žaloba je v prejednávanej veci neprípustná, lebo otázka bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru predstavuje len predbežnú otázku vo vzťahu k žalobe na plnenie titulom bezdôvodného obohatenia, súd vyhodnotil ako nedôvodnú. Uvedená argumentácia žalovaného je založená na tom, že v okolnostiach prejednávanej veci žalobkyňa nemá na požadovanom určení naliehavý právny záujem, avšak v prípade žaloby v zmysle § 137 písm. d) CSP nie je vôbec potrebné naliehavý právny záujem preukazovať. Nevyhnutné je len to, aby možnosť podania takejto žaloby vyplývala z osobitného predpisu. Táto podmienka prípustnosti žaloby v danom prípade splnená bola, keďže Zákon o spotrebiteľských úveroch v § 11 ods. 4 výslovne ustanovuje, že spotrebiteľ sa môže pred súdom žalobou domáhať (okrem iného) aj určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru.

41. Neobstojí námietka žalovaného o nemožnosti domáhať sa určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru podľa § 11 ods. 4 Zákona o spotrebiteľských úveroch z dôvodu, že si žalobkyňa uplatňuje aj nárok z bezdôvodného obohatenia, a preto je možné túto otázku riešiť iba ako prejudiciálnu a nie vo výroku rozhodnutia. Z ust. § 11 ods. 4 Zákona o spotrebiteľských úveroch totižto nevyplýva právo spotrebiteľa domáhať sa určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru len za predpokladu, že sa súčasne nedomáha práva na vydanie bezdôvodného obohatenia. Nič teda žalobkyni nebránilo podať žalobu o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a zároveň sa domáhať vydania bezdôvodného obohatenia.

42. V prípade uzatvárania spotrebiteľských zmlúv, ktoré spadajú pod úpravu Zákona o spotrebiteľských úveroch, tento právny predpis upravuje v § 9 ods. 2 náležitosti, ktoré musia byť uvedené v zmluve.

43. V danom prípade sa súd stotožňuje s tvrdením žalobcov o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru z dôvodu absencie obligatórnej náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. f) Zákona o spotrebiteľských úveroch.

44. Zo stanoviska Najvyššieho súdu SR č. 16/2022 (Uznesenie Najvyššieho súdu SR z 30.11.2021 pod sp. zn. 2Cdo/69/2020) vyplýva, že Zmluva o spotrebiteľských úveroch uzatváraných podľa zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom do 30.4.2018, nie je potrebné uvádzať presný termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Náležitosti uvedené v ustanovení § 9 ods. 2 písm. f) zákona sú splnené, ak zmluva obsahuje údaj o dobe trvania zmluvy a údaje, z ktorých možno určiť, dokedy povinnosť platí, kým úver s príslušenstvom trvá.

45. Aj z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/167/2021 vyplýva, že dobu trvania spotrebiteľského úveru je potrebné vo všeobecnosti chápať ako celkovú dobu medzi uzatvorením zmluvy a okamihom, odkedy je spotrebiteľ povinný najneskôr splatiť úver, resp. pokiaľ je tento okamih závislý na ďalších okolnostiach, okamih konečného splatenia úveru.

46. Súd prvej inštancie sa nestotožňuje s tvrdením žalovaného, že uvedená obligatórna náležitosť zmluvy je splnená uvedením v bode 9 zmluvných dojednaní, teda, že zmluva je uzatvorená na dobu neurčitú, pokiaľ je tento údaj v rozpore so samotným obsahom zmluvy o spotrebiteľskom úvere, z ktorého nesporne vyplýva, že predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere bola uzatvorená na dobu určitú, keďže žalobkyňa mala predmetný úver splatiť mesačnými splátkami v rozsahu 36 mesačných splátok. Pokiaľ v predmetnej zmluve o spotrebiteľskom úvere absentuje údaj o termíne konečnej splatnosti, vrátane údajov o dobe trvania zmluvy, potom sú splnené podmienky pre určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru v zmysle ustanovenia § 11 ods. 1 písm. b) Zákona o spotrebiteľských úveroch.

47. Ďalej zo stanoviska Najvyššieho súdu SR č. 49/2022 (Rozsudok Najvyššieho súdu SR z 30.6.2022 pod sp. zn. 9Cdo/287/2021) vyplýva, že celkovú výšku spotrebiteľského úveru podľa § 2 písm. l) Zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (v čase uzatvorenia zmluvy išlo o ustanovenie § 9 ods. 2 písm. g), predstavuje suma finančných prostriedkov reálne poskytnutá spotrebiteľovi veriteľom. Poplatok za poskytnutie úveru zrazený z istiny hneď pri uzavretí zmluvy, nemožno zahrnúť do celkovej výšky spotrebiteľského úveru.

48. Podľa bodu 10.1 zmluvných dojednaní, poplatok za poskytnutie úveru sa uhrádza jeho započítaním zo sumou úveru a rozdiel bude vyplatený na účet dlžníka; týmto nie je dotknuté ustanovenie nasledujúcich odsekov.

49. Skutočnosť, že poplatok za poskytnutie úveru vo výške 57 Eur bol zrazený z istiny poskytnutého úveru, ktorá mala byť vo výške 570 eur vyplýva priamo z predloženého prehľadu platieb realizovaných žalobkyňou na úhradu úveru, v prospech ktorej bola vyplatená suma istiny úveru iba vo výške 513 Eur.

50. Ak žalovaný do celkovej výšky spotrebiteľského úveru zahrnul poplatok za poskytnutie úveru, ide o postup v rozpore s požiadavkami odbornej starostlivosti veriteľa, ktorý mohol podstatne narušiť ekonomické správanie spotrebiteľa vo vzťahu k poskytnutiu úveru. Žalobkyni nebol poskytnutý úver v skutočnosti vo výške 570 eur, ale vo výške 513 eur.

51. Súdny dvor Európskej únie vo veci C-377/14 svojim rozsudkom zo dňa 21.04.2016 vyslovil, že článok 3 písm. l) a článok 10 ods. 2 Smernice 2008/48/ES, ako aj bod I prílohy 1 tejto Smernice sa majú vykladať v tom zmysle, že celková výška úveru a výška čerpania úveru označujú celkovú sumu, ktorá bola daná k dispozícii spotrebiteľovi, čo vylučuje sumy, ktoré si poskytovateľ úveru účtuje na úhradu nákladov súvisiacich s predmetným úverom a ktoré nie sú tomuto spotrebiteľovi reálne vyplatené. V tomto rozsudku Súdny dvor Európskej únie skonštatoval, že ak pojem „celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť“ je vymedzený v článku 3 písm. h) Smernice 2008/48 ako „súčet celkovej výšky úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených s úverom“, vyplýva z toho, že pojmy „celková výška úveru“ a „celkové náklady spotrebiteľa spojené s úverom“ sa vzájomne vylučujú a celková výška úveru preto nemôže zahŕňovať sumy, ktoré vstupujú do celkových nákladov na úver pre spotrebiteľa. Do celkovej výšky úveru v zmysle článku 3 písm. l) a článku 10 ods. 2 Smernice 2008/48 nemožno zahrnúť nijakú zo súm určených ako odmenu za záväzky dohodnuté z dôvodu predmetného úveru, ako sú administratívne poplatky, úroky, provízie a akékoľvek ďalšie poplatky, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť.

52. V zmysle vyššie uvedeného, potom možno konštatovať, že nebola zo strany žalovaného splnená ani podmienka uvedenia obligatórnych náležitostí zmluvy v súlade s ustanovením § 9 ods. 2 písm. g) Zákona o spotrebiteľských úveroch, a preto aj z tohto dôvodu sa považuje úver za bezúročný a bez poplatkov.

53. Súčasne to malo za následok aj nesprávnosť výpočtu celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť ako aj nesprávnosť výpočtu RPMN (§ 9 ods. 2 písm. j) Zákona o spotrebiteľských úveroch) z dôvodu použitia nesprávneho vstupného údajov celkovej výšky úveru, kedy žalovaný vychádzal zo sumy 570 eur, pričom samotná výška úveru v súlade s rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít, mala byť v sume 513 eur.

54. Súd má tiež za to, že v predmetnej veci sú splnené podmienky pre určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti predmetného úveru aj na základe toho, že predmetná úverová zmluva neobsahuje náležité informácie o všetkých predpokladoch použitých na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN), ktoré sa na predmetnú úverovú zmluvu vzťahujú.

55. V tomto smere súd poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1CoCsp/18/2023 z 27.02.2025 cit: „89. V tomto smere treba vychádzať z článku 19 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.4.2008, podľa ktorého (ods. 1) ročná percentuálna miera nákladov, ktorá sa na ročnom základe rovná aktuálnej hodnote všetkých záväzkov (čerpania, splátky a poplatky), budúcich alebo súčasných, na ktorých sa dohodli veriteľ a spotrebiteľ, sa vypočíta na základe matematického vzorca uvedeného v prílohe I., časti I. Podľa ods. 2 článku 19 tejto smernice, na účel výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov sa určia celkové náklady spotrebiteľa spojené s úverom s výnimkou poplatkov, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť za nedodržanie akýchkoľvek záväzkov ustanovených v zmluve o úvere a iných poplatkov, okrem kúpnej ceny, ktorú je povinný zaplatiť za kúpu tovaru alebo služieb bez ohľadu na to, či sa transakcia vykoná v hotovosti alebo na úver. Náklady na vedenie účtu, na ktorom sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpanie, náklady na používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpanie a ostatné náklady.⁹⁰ Pokiaľ ide o slovenské právo, treba konštatovať, že predpoklady pre výpočet RPMN sú súčasťou údajov, ktoré sa komponujú do vzorca pre výpočet RPMN a tento vzorec – tzv. základná rovnica vyjadrujúca rovnosť poskytnutého spotrebiteľského úveru na jednej strane a splátok a poplatkov na strane druhej, je uvedená v prílohe č. 2 zákona č. 129/2010 Z. z.⁹¹ Vychádzajúc z týchto zdrojov treba konštatovať, že do výpočtu RPMN sú zahrnuté všetky náklady spojené s úverom, teda výška úveru, ktorý poskytne, doba splácania úveru, náklady spojené s poskytnutím úveru (ako napríklad spracovateľský poplatok, poistenie), výška mesačných splátok, úroková sadzba, ako aj poplatky spojené s úverom, a to buď jednorazové poplatky, ktoré spotrebiteľ musí zaplatiť na začiatku alebo v priebehu úverového vzťahu, alebo pravidelné poplatky, ktoré spotrebiteľ platí mesačne spolu so splátkou úveru alebo v akejkoľvek inej periodicite, teda napríklad poistenie úveru.⁹² Tieto údaje však predmetná zmluva o úvere, ktorá bola medzi sporovými stranami uzavretá, neobsahuje v pre spotrebiteľa zrozumiteľnej, transparentnej a jasne označenej podobe.“

56. Za týchto okolností treba konštatovať, že predmetná spotrebiteľská Zmluva nespĺňa požiadavky vo vzťahu k povinnosti zakotvenej v § 9 ods. 2 písm. j) Zákona o spotrebiteľských úveroch, a to v podobe uvedenia všetkých predpokladov použitých pre výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov. Takáto absencia špecifikácie všetkých predpokladov použitých na výpočet RPMN nekorešponduje s rozsudkom Súdneho dvora Európskej únie aplikovateľným v tejto veci sp. zn. C-677/23 z 23.01.2025, z ktorého vyplýva (v zmysle vyššie uvedeného), že predpoklady použité na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN) musia byť výslovne uvedené v zmluve o úvere a v tejto súvislosti nestačí, aby ich spotrebiteľ mohol sám identifikovať preskúmaním podmienok tejto zmluvy.

57. Zo zákona o spotrebiteľských úveroch vyplýva, že čo i len jedna absencia náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) spôsobuje, že poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

58. Z vyššie uvedených dôvodov súd vyslovil, že úver na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. 8500105762 zo dňa 05.03.2015 je bezúročný a bez poplatkov v zmysle § 11 ods. 1 písm. b) Zákona o spotrebiteľských úveroch pre absenciu obligatórnych náležitostí ust. § 9 ods. 2 písm. f), g) a j) Zákona o spotrebiteľských úveroch.

59. Vzhľadom k vyslovenej bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru bola žalobkyňa povinná vrátiť žalovanému len sumu skutočne poskytnutého úveru, t.j. sumu 513 eur. Vzhľadom k tomu, že žalobkyňa na predmetný úver zaplatila žalovanému sumu 973 eur (uvedená skutočnosť nebola zo strany žalovaného rozporovaná), súd uložil žalovanému povinnosť vydať žalobkyni titulom bezdôvodného obohatenia sumu 460 eur.

60. Podľa § 517 ods. 1 veta prvá, ods. 2 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

61. Podľa § 563 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.

62. Podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

63. Na základe citovaných zákonných ustanovení súd priznal žalobkyni úrok z omeškania v zákonnej výške 5 % ročne z dlžnej sumy, a to od 09.02.2023 do zaplatenia. Za žiadosť o plnenie možno považovať deň, kedy bola žaloba doručená žalovanému t.j. 08.02.2023, pričom žalovaný mal plniť nasledujúci deň. Od 09.02.2023 je žalovaný v omeškaní, preto súd priznal žalobkyni úroky z omeškania od tohto dňa až do zaplatenia.

64. Platí, že členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 bod 1 Smernice Rady 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách).

65. Žalobkyňa v postavení spotrebiteľa má zákonné právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách aj v zmysle ust. § 3 ods. 3 Zákona o ochrane spotrebiteľa (každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách) z čoho taktiež naliehavý právny záujem na požadovanom určení vyplýva. Uvedené je aj v súlade s judikatúrou Európskeho Súdneho dvora a ochranou spotrebiteľa, a to slabšej zmluvnej strany.

66. Neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany hrubú nerovnováhu. Znak neprijateľnej zmluvnej podmienky napĺňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná (napr. neprimeraná sankcia za porušenie záväzku spotrebiteľa), ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s „ratio legis“ zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná. Za neprijateľnú považuje súd aj zmluvnú podmienku, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa (tzv. teória skutočného plnenia spomínaná najčastejšie v súvislosti s poplatkami v spotrebiteľských úverových vzťahoch).

67. Občiansky zákonník obsahuje demonštratívny výpočet neprijateľných zmluvných podmienok. To znamená, že súdu nebráni žiadna prekážka, aby vyvodil dôsledky zo zmluvného dojednania v štandardnej formulárovej zmluve, ak spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

68. Podľa článku 3 smernice Rady č. 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy ku škode spotrebiteľa.

69. Predmetnú úverovú zmluvu súd vzhľadom na povahu zmluvných strán považoval za spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, pričom skutočnosť, že sa jedná o spotrebiteľský právny vzťah nebola medzi stranami ani sporná. Z formy a obsahu zmluvy je zrejmé, že sa jedná o tzv. „formulárovú“ zmluvu, ktorej predtlač formulára mal žalovaný už pripravený a dopisoval do nich iba konkrétne údaje týkajúce sa žalobkyne, ktorá obsah zmluvy – jednotlivé zmluvné dojednania ohľadom práv a povinností zmluvných strán – žiadnym podstatným spôsobom nemohla ovplyvniť, ani neovplyvnila. Spotrebiteľská zmluva v zmysle prijatej úpravy nesmie obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a pokiaľ zmluva obsahuje takéto neprijateľné podmienky, tak tieto sú neplatné.

70. Pokiaľ ide o prípustnosť žaloby o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok, súd poukazuje na odôvodnenie rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 z 30.01.2019, podľa ktorého zánik záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy nemá právny význam, opačný názor by znamenal odňatie možnosti spotrebiteľovi domáhať sa práva na ochranu pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách žalobou na súde, čo odporuje článku 46 ods. 1 Ústavy SR ako smernici Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. V prípade žaloby o určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky podľa dovolacieho súdu ide o osobitný druh žaloby spotrebiteľa s cieľom domáhať sa proti porušiteľovi ochrany svojho práva pred neprijateľnými podmienkami na súde, ktorá má podklad v osobitných predpisoch (§ 53 ods. 1, 4, 5, § 53a Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z.). V prípade takejto žaloby preto podľa Najvyššieho

súdu SR nie je potrebné tvrdiť a preukazovať naliehavý právny záujem. Cieľom žaloby nie je len to, aby individuálny spotrebiteľ bol chránený pred záväzkom voči nekalej podmienke uvedenej v spotrebiteľskej zmluve, ale obsahom je aj povinnosť dodávateľa nepoužívať ďalej nečestnú zmluvnú podmienku. Účelom žaloby je aj pôsobiť ako „odstrašujúci“ prostriedok voči dodávateľom so zámerom predchádzať nečestným zmluvným podmienkam. Okrem tohto právoplatný rozsudok, ktorým súd vo výroku určí neprijateľnosť zmluvnej podmienky, nebude len vnútornou satisfakciou pre spotrebiteľa, ale sa ním zároveň vytvára zákonný predpoklad pre uplatnenie sankcie voči dodávateľovi za to, že porušil svoju zákonnú povinnosť a to v podobe práva spotrebiteľa na primerané finančné zadosťučinenie podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007Z.z. Totožný právny záver vyplýva aj z uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo 27/2018 z 28.03.2019. Súd teda bez ohľadu na to, že zmluvný vzťah bol ukončený pred 10 rokmi, kedy bol úver zo zmluvy splatený, vzhľadom na princíp právnej istoty obsiahnutý v článku 2 ods. 2 CSP musel aplikovať vyššie uvedené právne závery Najvyššieho súdu SR ako aj Krajského súdu v Prešove.

71. Súdny dvor Európskej únie v tomto smere uviedol v bode 38 rozsudku C-776/19 až C-782/19 cit.: „Z tohto hľadiska treba usúdiť, že najmä na účely zabezpečenia účinnej ochrany práv, ktoré spotrebiteľovi vyplývajú zo smernice 93/13, musí mať spotrebiteľ možnosť kedykoľvek namietat nekalú povahu zmluvnej podmienky nielen ako prostriedok obrany, ale aj na účely určenia nekalej povahy zmluvnej podmienky súdom, takže návrh podaný spotrebiteľom na účely konštatovania nekalej povahy podmienky uvedenej v zmluve uzatvorenej medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom nemôže podliehať nijakej premlčacej lehote.“ Námitky sú preto v tomto smere (aj vo vzťahu k potrebe skúmania motívu podania žaloby) nedôvodné.

72. Predtým, ako súd môže pristúpiť k preskúmaniu nekalosti zmluvnej podmienky, musí dospieť k záveru, či nejde o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

73. Zmluvné podmienky sa netýkajú hlavného predmetu plnenia.

74. Vo vzťahu k posúdeniu individuálnosti zmluvných dojednaní je kľúčom k pochopeniu individuálneho zmluvného dojednania práve možnosť spotrebiteľa svojou vlastnou aktivitou a konaním ovplyvniť obsah a podstatu zmluvnej podmienky. Takáto možnosť je podľa ustanovení Občianskeho zákonníka sústredená výhradne v úprave procesu rokovania o zmluve, ktoré predstavuje jediné štádium kedy môže spotrebiteľ ovplyvniť obsah zmluvy a jej podmienok. Preto aj odsek 2 (pozn. súdu § 53 ods. 2 OZ) je potrebné vykladať v intenciách vzniku spotrebiteľskej zmluvy ako dvojstranného právneho úkonu pri dojednávani ktorého adresát ponuky alebo návrhu tento akceptuje, pričom predtým sa s ním mal možnosť oboznámiť a návrh modifikovať. Ak nebudú dané podmienky a možnosť spotrebiteľa zmeniť návrh zmluvnej podmienky, t. j. zmeniť jej obsah, a tým v parciálnej časti predložiť dodávateľovi nový návrh, nebude možné za žiadnych okolností hovoriť o priestore na vznik individuálnych dojednaní. Iba dôsledné garantovanie a vykonávanie práv spotrebiteľa v predzmluvnej fáze a pri dojednávani zmluvy s dosahom na reálne zmeny ich podmienok bude vytvárať relevantný priestor vzniku individuálneho zmluvného dojednaní. (Števček, M., Dulak, A., Bajánková, J., Fečík, M., Sedlačko, F., Tomašovič, M. a kol. Občiansky zákonník I. § 1 - 450. 2. vydanie. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2019, s. 574). Zmluvné podmienky v Zmluve sú predtlačené na formulári, vopred pripravené, teda o ich individuálnom dojednaní nemôže byť ani reč. Z výsluchu žalobkyne vyplynulo, že žalovaný jej dal podpísať množstvo papierov a nič jej vysvetlené nebolo.

75. Súd teda v ďalšom skúmal, či napadnuté zmluvné dojednanie spôsobujú značnú nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa (§ 53 ods. 1 OZ).

76. „Článok 3 smernice len abstraktne uvádza skutočnosti, ktoré dávajú zmluvnej podmienke, ktorá nebola individuálne dohodnutá, nekalý charakter, že príloha, na ktorú odkazuje článok 3 ods. 3 smernice, obsahuje len indikatívny a nevyčerpávajúci zoznam podmienok, ktoré možno považovať za nekalé, a že podľa článku 4 smernice sa má nekalý charakter zmluvnej podmienky posudzovať so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená, a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v čase jej uzatvorenia.“ (rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-137/08, VB Pénzügyi Lízing)

77. Neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany hrubú nerovnováhu. Znak neprijateľnej zmluvnej podmienky napĺňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná (napr. neprimeraná sankcia za porušenie záväzku spotrebiteľa), ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s „ratio legis“ zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná. Za neprijateľnú považuje súd aj zmluvnú podmienku, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa (tzv. teória skutočného plnenia).

78. Občiansky zákonník obsahoval v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy demonštratívny výpočet neprijateľných zmluvných podmienok. To znamená, že súdu nebráni žiadna prekážka, aby vyvodil dôsledky zo zmluvného dojednania štandardnej formulárovej zmluvy, ak spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Žalobkyňa ako spotrebiteľka a ako slabšia strana sporu, nemala možnosť participovať na vytvorení formulárovej zmluvy a nepochybne je z hľadiska informovanosti a vyjednávacej pozície slabšou stranou (rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9C oCsp 19/2021).

79. „Čl. 3 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS sa má vykladať v tom zmysle, že existencia „značnej nerovnováhy“ nevyhnutne nevyžaduje, aby výdavky, ktoré znáša spotrebiteľ na základe zmluvnej podmienky, mali na tohto spotrebiteľa značný ekonomický vplyv vzhľadom na hodnotu predmetnej transakcie, ale môže vyplývať už zo samotnej skutočnosti dostatočne závažného narušenia právneho postavenia, v ktorom sa tento spotrebiteľ ako zmluvná strana nachádza na základe platných vnútroštátnych predpisov, či už formou zúženia obsahu práv, ktoré mu podľa týchto predpisov vyplývajú zo zmluvy, prekážky v ich výkone alebo tiež formou prenesenia dodatočnej povinnosti, ktorú vnútroštátne predpisy nestanovujú, na spotrebiteľa, pričom vnútroštátnemu súdu na účely posúdenia prípadnej existencie značnej nerovnováhy prináleží zohľadniť povahu tovaru alebo služby, ktorá je predmetom zmluvy, všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením tejto zmluvy, ako aj všetky ostatné podmienky zmluvy.“ (rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-226/12, Constructora Principado)

80. „Pre právne posúdenie stavu nerovnováhy je potrebné predovšetkým vykonať test proporcionality, ktorý vychádza v úvodnej fáze z porovnania zmluvnými podmienkami privedeného stavu so stavom absolútnej - teoretickej rovnosti zmluvných strán. Práve uvedená komparácia je spôsobilá umožniť vykonanie testu proporcionality vo vzťahu ku konkrétne namietaným zmluvným podmienkam. Z praktického pohľadu možno nadobudnúť dojem, že značná nerovnováha je implikovaná práve záväzkami, v ktorých vystupuje na jednej strane slabšia zmluvná strana. Uvedená premisa môže mať štatút vyvrátiteľnej domnienky a jej aplikácia je nanajvýš opodstatnená, keďže aj samotná filozofia smernice Rady 93/13/EHS prezumuje, že nadvláda dodávateľov nad spotrebiteľmi zakladá východiskový stav určitej miery nerovnováhy, ktorý je potrebné korigovať pozitívnym zásahom štátu. Dané myšlienky vychádzajú z teórie spotrebiteľského správania a ekonómie, v rámci ktorých pristupujúca nadvláda dodávateľa predstavuje len využitie existujúcej výhody na maximalizáciu prospechu jednej strany na úkor strany druhej. Filozofiu, ktorú naznačujeme, dlhodobo potvrdzuje aj Súdny dvor EÚ vo svojich rozhodnutiach Mostaza Claro, Godard, Asturcom a pod. Z uvedeného plynie, že vlastným testom neprijateľnosti zmluvnej podmienky je potrebné preveriť prvotnú prezumpciu založenú na predpokladaní existencie nerovnovážneho postavenia zmluvných strán. Z tohto dôvodu je zrejmé, že test neprijateľnosti zmluvných podmienok nie je hľadaním nerovnováhy, ale preverovaním existujúceho stavu rovnováhy so zreteľom na právne postavenie spotrebiteľa. V poradí druhým významným bodom z pohľadu koncepcie odseku 1 je už spomenutá implicitná legálna definícia neprijateľnej zmluvnej podmienky s poukazom na materiálne kritériá spôsobovania značnej nerovnováhy v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. v prípade neprijateľnej zmluvnej podmienky je potrebné vykonať kumulatívnu analýzu značnej nerovnováhy v neprospech spotrebiteľa, ktorej predmetom je zameranie a účinok privedený zmluvnou podmienkou.“ (Števec, M., Dulak, A., Bajánková, J., Fečík, M., Sedlačko, F., Tomašovič, M. a kol. Občiansky zákonník I. § 1 - 450. 2. vydanie. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2019, s. 562).

81. „Aspekt značnej nerovnováhy v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa ako materiálny znak neprijateľnosti zmluvnej podmienky rozvinula judikatúra súdov SR aj nasledovnými dvomi smermi:

a) značná nerovnováha v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa je podľa generálnej klauzuly založená aj vtedy, ak je spotrebiteľ vystavený nejasnej, nezrozumiteľnej alebo neurčitej

zmluvnej podmienke, z ktorej nemožno určiť práva a povinnosti plynúce pre spotrebiteľa. Najčastejšie prípady nejasnosti a nezrozumiteľnosti zmluvnej podmienky spočívajú v používaní komplikovaných a náročných technických a iných sofistických termínov, v nejasnej formulácii zmluvného ustanovenia, ktorá ho robí nepochopiteľným pre spotrebiteľa. Neurčitosť zmluvnej podmienky úzko súvisí s jej nezrozumiteľnosťou a týka sa väd jej obsahu, ktorých následkom je, že spotrebiteľ je vystavený právnej neistote v otázke úpravy práv a povinností v konkrétnom štádiu zmluvného vzťahu. Ako príklad možno uviesť úpravu zmluvnej podmienky zľavy dojednávanej so spotrebiteľom v prípade alternatívneho dodávateľa energií, ktorú identifikovala Komisia na posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a nekalých obchodných praktík predávajúcich (ďalej len „Spotrebiteľská komisia“): Nejasnosť, neurčitosť a nezrozumiteľnosť zmluvnej podmienky sa na strane spotrebiteľa prejavuje jednoducho, a to nemožnosťou ustáliť obsah podmienky a režim práv a povinností. Uvedené atribúty bude spĺňať aj zmluvná podmienka, ktorá bude v dôsledku napríklad kolízie s inými zmluvnými podmienkami nevykonateľná a tak nebude možné ustáliť jednoznačne režim úpravy práv a povinností v spotrebiteľskom záväzku. Ako príklad možno uviesť ustanovenie nevykonateľnej zmluvnej povinnosti spotrebiteľa, ktoré by sa viazalo na zmluvné podmienky, ktoré by neboli súčasťou zmluvy alebo zmluvných podmienok. V poradí ďalším príkladom nevykonateľnej zmluvnej podmienky bude garancia práva vypovedať spotrebiteľskú zmluvu v lehote 10 dní od doručenia oznámenia o jednostrannej zmene podmienok, ak súčasne iná zmluvná podmienka veriteľovi umožní spotrebiteľa s takouto zmenou oboznámiť aj dodatočne, t. j. po jej vykonaní;

b)

značná nerovnováha v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa je podľa generálnej klauzuly založená aj vtedy, ak sa zmluvná podmienka v neprospech spotrebiteľa odchyľuje od ratio legis zmluvného ustanovenia, hoci aj dispozitívnej povahy vychádzajúc pritom z jednostrannej kogentnosti všetkých ustanovení zákona regulujúcich spotrebiteľské zmluvy. V tomto prípade ide o identifikáciu takých zmluvných podmienok, ktoré spochybnia garanciu zákonného režimu a účelu právnej úpravy v neprospech spotrebiteľa, sa od zákona odchyľia. Práve uvedené odchylenie sa od ratio legis zákona v neprospech spotrebiteľa zakladá značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Judikatúra takýto prípad stotožňuje napríklad so zmluvnou podmienkou, podľa ktorej má dodávateľ nárok na náhradu škody aj popri paušalizovanej náhrade škody v podobe zmluvnej pokuty. Normy Občianskeho zákonníka ustanovujú, že nárok na náhradu škody v tomto prípade zo zákona poškodenému nepatrí a možno sa na ňom nad rámec zákona dohodnúť. V tejto situácii práve táto zákonná odchylná dohoda predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku zakladajúcu nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Ako príklad možno uviesť dohodu o tom, že aj po zániku záväzku medzi dodávateľom a spotrebiteľom zostane dodávateľovi zachovaný nárok zo zmluvnej pokuty. V tomto prípade je ratio legis vyjadrené v § 48 ods. 2 v spojení s § 52a ods. 2 OZ, ktoré na prospech spotrebiteľa prezumujú, že odstúpením od zmluvy sa od začiatku zrušujú uzavreté zmluvy, a to aj vzájomne závislé. V tomto zmysle akákoľvek dohoda, ktorá bude v rozpore s ratio legis zákonnej úpravy na škodu spotrebiteľa, bude predstavovať neprijateľnú zmluvnú podmienku. Možno uviesť aj obdobný príklad, kedy konajúce súdy odklon od úrokov z omeškania ustanovených vykonávacím právnym predpisom vyhodnotili ako neprijateľnú zmluvnú podmienku založenú na odchyľke od ratio legis právnej úpravy.“ (Števček, M., Dulak, A., Bajánková, J., Fečík, M., Sedlačko, F., Tomašovič, M. a kol. Občiansky zákonník I. § 1 - 450. 2. vydanie. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2019, s. 564 - 565).

82. V rozhodnutí Vrchného krajského súdu v Brandenburgu (Brandenburgisches Oberlandesgericht) z 21. júna 2006, č. k. 7 U 17/06, sa aplikoval výklad, podľa ktorého by zmluvná podmienka, ktorá je predmetom posúdenia, mala byť podrobená možnému najneprijateľnejšiemu výkladu, ktorý sa s ňou spája a aký pri posudzovaných zmluvných podmienkach vôbec prichádza do úvahy.

83. Majúc na zreteli vyššie uvedené východiská súd dospel k záveru, že napadnuté zmluvné ustanovenia sú neprijateľnými zmluvnými podmienkami, a to z nasledovných dôvodov.

84. K neprijateľnosti jednotlivých zmluvných dojednaní súd uvádza:

85. Poplatok za poskytnutie úveru: 57 EUR, podmienka uvedená v bode 6 Zmluvy o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu.

86. Súd poukazuje body 59-63 odôvodnenia rozsudku Súdneho dvora C-714/22, v zmysle ktorého cit:

„59 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že článok 4 ods. 2 smernice 93/13 stanovuje výnimku z mechanizmu vecného preskúmania nekalých podmienok, ako je upravený v rámci systému ochrany spotrebiteľov zavedeného touto smernicou, a že toto ustanovenie sa preto má vykladať reštriktívne

(rozsudok z 20. septembra 2017, Andriuciu a i., C-186/16, EU:C:2017:703, bod 34, ako aj citovaná judikatúra).

„60

Pokiaľ ide o kategóriu zmluvných podmienok vzťahujúcich sa na pojem „hlavný predmet zmluvy“ v zmysle uvedeného ustanovenia, Súdny dvor rozhodol, že tieto podmienky sa musia chápať ako podmienky, ktoré upravujú základné plnenia tejto zmluvy a ktoré ju ako také charakterizujú. Naopak, na podmienky, ktoré majú doplnkovú povahu vo vzťahu k podmienkam vymedzujúcim samotnú podstatu zmluvného vzťahu, by sa tento pojem nemal vzťahovať (rozsudok z 20. septembra 2017, Andriuciu a i., C-186/16, EU:C:2017:703, body 35 a 36, ako aj citovaná judikatúra).

„61

Základné plnenia vyplývajúce zo zmluvy o úvere spočívajú v tom, že veriteľ sa predovšetkým zaväzuje poskytnúť dlžníkovi určitú sumu peňazí, pričom dlžník sa zase zaväzuje predovšetkým splatiť túto sumu, v zásade aj s úrokmi, podľa stanoveného splátkového kalendára [pozri v tomto zmysle rozsudok zo 16. marca 2023, Caixabank (Provizia za poskytnutie úveru), C-565/21, EU:C:2023:212, bod 18 a citovaná judikatúra].

„62

Vzhľadom na povinnosť vykladať článok 4 ods. 2 smernice 93/13 reštriktívne, Súdny dvor rozhodol, že povinnosť odmeniť služby spojené s preskúmaním, poskytnutím a spracovaním úveru alebo iné podobné služby, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou činnosti veriteľa v súvislosti s poskytnutím úveru, nemožno považovať za povinnosť patriacu medzi základné plnenia vyplývajúce zo zmluvy o úvere a uvedené v predchádzajúcom bode tohto rozsudku [rozsudok zo 16. marca 2023, Caixabank (Provizia za poskytnutie úveru), C-565/21, EU:C:2023:212, bod, body 22 a 23].

„63

Treba tiež pripomenúť, že zmluvné podmienky, na ktoré sa toto ustanovenie vzťahuje, sú vyňaté z posúdenia ich nekalej povahy len v prípade, že sa príslušný vnútroštátny súd na základe preskúmania v každom jednotlivom prípade domnieva, že boli predajcom alebo dodávateľom formulované jasne a zrozumiteľne (rozsudok z 5. júna 2019, GT, C-38/17, EU:C:2019:461, bod 31 a citovaná judikatúra).“

87. Z vyššie citovanej judikatúry Súdneho dvora Európskej únie je nepochybné, že poplatok za poskytnutie úveru podlieha súdnemu prieskumu neprijateľnosti.

88. Z rozsudku Súdneho dvora Európskej únie C – 565/21 z 16.03.2023 plyní cit.: „Vzhľadom na povinnosť vykladať článok 4 ods. 2 smernice 93/13 striktno nemožno povinnosť odplaty za takéto služby považovať za súčasť hlavných záväzkov vyplývajúcich zo zmluvy o úvere, tak ako ich identifikovala judikatúra pripomenutá v bode 18 tohto rozsudku, teda na jednej strane poskytnutie peňažnej sumy veriteľom a na druhej strane vrátenie tejto sumy, vo všeobecnosti aj s úrokmi, podľa stanoveného splátkového kalendára. Bolo by totiž v rozpore s touto povinnosťou striktného výkladu zahrnúť pod pojem „hlavný predmet zmluvy“ všetky služby, ktoré sú jednoducho spojené so samotným hlavným predmetom a ktoré preto majú vedľajšiu povahu v zmysle judikatúry spomenutej v bode 17 tohto rozsudku.

89. Súdny dvor zdôraznil, že požiadavka transparentnosti uvedená v článku 5 smernice 93/13 by nemala byť obmedzená len na zrozumiteľnosť z formálneho a gramatického hľadiska týchto zmluvných podmienok, ale naopak, vzhľadom na to, že systém ochrany zavedený touto smernicou vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, najmä pokiaľ ide o úroveň informovanosti, táto požiadavka jasného a zrozumiteľného vypracovania zmluvných podmienok, a teda transparentnosti, stanovená uvedenou smernicou, sa musí chápať široko.

90. Uvedenú požiadavku je teda potrebné chápať tak, že neukladá len povinnosť, aby bola dotknutá zmluvná podmienka pre spotrebiteľa formulovaná z gramatického hľadiska zrozumiteľne, ale aj to, aby zmluva transparentným spôsobom vyjadrovala konkrétne fungovanie mechanizmu, na ktorý sa odvoláva dotknutá podmienka, ako aj prípadne vzťah medzi týmto mechanizmom a mechanizmom stanoveným ostatnými podmienkami, aby bol spotrebiteľ schopný na základe presných a zrozumiteľných kritérií posúdiť ekonomické dôsledky, ktoré z toho pre neho vyplývajú.

91. Je pravda, že z tejto judikatúry nevyplýva, že veriteľ je povinný v dotknutej zmluve podrobne špecifikovať povahu všetkých služieb, ktoré poskytuje ako protihodnotu poplatkov stanovených v jednej alebo viacerých zmluvných podmienkach. Vzhľadom na ochranu, ktorú má smernica 93/13 poskytovať spotrebiteľovi z dôvodu, že sa nachádza v znevýhodnenom postavení voči predajcovi alebo dodávateľovi, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti, je však dôležité, aby povaha skutočne poskytnutých služieb mohla byť rozumne pochopená alebo vyvodená zo zmluvy posudzovanej ako celok. Okrem toho spotrebiteľ musí byť schopný overiť, že sa rôzne poplatky alebo služby, za ktoré sa poplatky platia, neprekrývajú.

92. V bode 69 rozsudku zo 16. júla 2020, Caixabank a Banco Bilbao Vizcaya Argentaria (C-224/19 a C-259/19, EU:C:2020:578), Súdny dvor rozhodol, že požiadavka transparentnosti vyplývajúca tak z článku 4 ods. 2 smernice 93/13, ako aj z jej článku 5, bráni vnútroštátnej judikatúre, podľa ktorej sa zmluvná podmienka sama osebe považuje za transparentnú bez toho, aby príslušný súd musel vykonať preskúmanie, aké je opísané v bodoch 31 až 33 tohto rozsudku.

93. Pokiaľ ide o posúdenie jasnosti a zrozumiteľnosti takejto podmienky, z judikatúry pripomenutej v bodoch 31 až 33 tohto rozsudku vyplýva, že príslušný súd je povinný, vzhľadom na všetky relevantné skutkové okolnosti, overiť, či bol dlžník schopný posúdiť ekonomické dôsledky, ktoré mu z toho vyplývajú, pochopiť povahu služieb, ktoré poskytuje ako protihodnotu poplatkov stanovených v uvedenej podmienke, a overiť, že sa rôzne poplatky stanovené v zmluve alebo služby, za ktoré sa poplatky platia, neprekrývajú.

94. V tejto súvislosti, pokiaľ ide o skutočnosti uvedené v druhej otázke, treba po prvé konštatovať, že rozšírená znalosť podmienky stanovujúcej províziu za poskytnutie úveru medzi spotrebiteľmi je nezávislá od spôsobu, akým je takáto podmienka formulovaná v rámci konkrétnej zmluvy, o ktorú ide v spore vo veci samej. Všeobecná známosť takejto podmienky preto nie je faktorom, ktorý by sa mohol brať do úvahy v rámci posúdenia jej jasnej a zrozumiteľnej povahy.

95. Pokiaľ ide o preskúmanie existencie prípadnej značnej nerovnováhy, toto preskúmanie sa nemôže obmedzovať na kvantitatívne ekonomické posúdenie spočívajúce v porovnaní jednak celkovej hodnoty transakcie, ktorá je predmetom zmluvy, a jednak nákladov, ktoré na základe tejto podmienky znáša spotrebiteľ. Značná nerovnováha totiž môže vyplývať už zo samotnej skutočnosti dostatočne závažného narušenia právneho postavenia, v ktorom sa spotrebiteľ ako strana predmetnej zmluvy nachádza na základe platných vnútroštátnych predpisov, či už formou zúženia obsahu práv, ktoré mu podľa týchto predpisov vyplývajú zo zmluvy, prekážky v ich výkone, alebo tiež formou prenesenia dodatočnej povinnosti, ktorú vnútroštátne predpisy nestanovujú, na spotrebiteľa.“

96. Nadväzujúc na ďalšiu judikatúru Súdneho dvora Európskej únie (C – 229/19, C – 776/19, C – 212/20, C – 405/21, C – 321/23) plynú tieto závery:

- je nepodstatné, že sa zmluvná podmienka týka nízkej sumy a to 1,66 Eur. Značná nerovnováha totiž môže vyplývať už zo samotnej skutočnosti dostatočne závažného narušenia právneho postavenia, v ktorom sa spotrebiteľ ako strana predmetnej zmluvy nachádza na základe platných vnútroštátnych predpisov, či už formou zúženia obsahu práv, ktoré mu podľa týchto predpisov vyplývajú zo zmluvy, prekážky v ich výkone, alebo tiež formou prenesenia dodatočnej povinnosti, ktorú vnútroštátne predpisy nestanovujú,

- s cieľom určiť, či podmienka spôsobuje „značnú nerovnováhu“ v právach a povinnostiach strán vyplývajúcich zo zmluvy na škodu spotrebiteľa, treba predovšetkým zohľadniť právne predpisy uplatňované vo vnútroštátnom práve v prípade absencie dohody medzi zmluvnými stranami v tomto zmysle,

- dodržanie zásady efektivity a dosiahnutie cieľa sledovaného smernicou 93/13 nemožno zabezpečiť, ak by dôkazné bremeno v súvislosti s preukázaním jasnej a zrozumiteľnej povahy zmluvnej podmienky v zmysle článku 4 ods. 2 tejto smernice niesol spotrebiteľ,

- aj keď zmluva nemusí obsahovať vyčerpávajúci výpočet služieb poskytovaných za jednotlivé poplatky vybrané veriteľom, vždy musí obsahovať ako celok také skutočnosti, z ktorých bude zrejmé za čo sa poplatok účtuje a že služby poskytované za tento poplatok sa neúčtujú duplicitne napr. formou iného poplatku,

- všeobecná známosť podmienky nie je faktorom, ktorý by sa mohol brať do úvahy v rámci posúdenia jej jasnej a zrozumiteľnej povahy,
- požiadavka transparentnosti uvedená v článku 5 smernice 93/13 by nemala byť obmedzená len na zrozumiteľnosť z formálneho a gramatického hľadiska týchto zmluvných podmienok,
- vzhľadom na povinnosť vykladať článok 4 ods. 2 smernice 93/13 striktné, nemožno povinnosť odplaty za takúto službu považovať za súčasť hlavných záväzkov vyplývajúcich zo zmluvy o úvere (porov. rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 9CSp 74/2022 z 6.5.2024)

97. V súvislosti s predmetným poplatkom za poskytnutie úveru odvolací súd v tejto veci poukázal napr. na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-377/14 Ernst Georg Radlinger, Helena Radlingerová proti Finway a.s., výrok pod bodom 3, podľa ktorého: „Článok 3 písm. l) a článok 10 ods. 2 smernice 2008/48/ES, ako aj bod I prílohy I tejto smernice sa majú vykladať v tom zmysle, že celková výška úveru a výška čerpania úveru označujú celkovú sumu, ktorá bola daná k dispozícii spotrebiteľovi, čo vylučuje sumy, ktoré si poskytovateľ úveru účtuje na úhradu nákladov súvisiacich s predmetným úverom a ktoré nie sú tomuto spotrebiteľovi reálne vyplatené“ aj na rozsudok Súdneho dvora zo 16.07.2020 vo veci C-224/19, ECLI:EU:C:2020:578, b. 70: poplatok za poskytnutie úveru (provízia) môže byť neprijateľný, ak nezodpovedá skutočne poskytnutým službám a vynaloženým nákladom.

98. Za neprijateľnú zmluvnú podmienku sa považuje aj taká podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa ako slabšej strany hrubú nerovnováhu. Znaky neprijateľnej podmienky tak naplňa nielen neprímeraná podmienka, ale i podmienka, ktorá je neurčitá a neprímeraná, či podmienka, ktorá je v rozpore s ratio legis zákonného ustanovenia podľa ktorého bola dojednaná. Súd poukazuje na to, že dojednanie o poplatku za poskytnutie úveru bolo zo strany žalovaného predformulované v zmluve a žalobkyňa jeho znenie nemohla nijako ovplyvniť, preto táto podmienka nebola so žalobkyňou ako spotrebiteľom individuálne dojednaná (§ 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka), a preto podlieha súdnemu prieskumu. Vzhľadom na to, že táto zmluvná podmienka bola už v iných konaniach vyhlásená za neplatnú a ide o podmienku, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Žalovaný ako dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie.

99. Vo vzťahu k poplatku za uzatvorenie zmluvy je potrebné poukázať tiež na ust. § 53 ods. 4 písm. t) Občianskeho zákonníka, podľa ktorého za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa plnenie za službu, ktorej poskytnutie dodávateľom v prevažnej miere nesleduje záujmy spotrebiteľa.

100. Poplatok by mal korešpondovať nejakému predmetu plnenia. Žalovaný bližšie nešpecifikoval, aké skutočné plnenie dostáva spotrebiteľ, keď zaň má zaplatiť poplatok 57 eur, nakoľko za poskytnutie úveru spotrebiteľ zaplatí odmenu v podobe úrokov. Zákon o spotrebiteľských úveroch síce predpokladá okrem úrokov aj inštitút poplatku, ale je nevyhnutné, aby sa ním platilo skutočné plnenie spotrebiteľovi a v jeho záujme. Dá sa len predpokladať, že poplatok za poskytnutie úveru je zrejme poplatkom za akúsi administratívnu agendu s tým spojenú. Aj keby sa pripustil takýto vedľajší predmet plnenia, súd považuje za neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorej zodpovedá poplatok za vedľajšie plnenie, ktoré si spotrebiteľ neobjednal a ktoré slúži výlučne v prospech dodávateľa. Súd sa stotožňuje a osvojuje si argumentáciu Vrchného Krajského súdu Karlsruhe z 3. mája 2011 (17U 192/10), v ktorom sa konštatuje záver, že poplatky za spracovanie pri poskytnutí spotrebiteľského úveru sú neprijateľné „Ak banka od spotrebiteľov požaduje poplatok za spracovanie pri poskytovaní spotrebiteľského úveru, poškodzuje tým spotrebiteľov a vystavuje ich neprijateľnému vedľajšiemu dojednaniu o cene“. Vyšší krajský súd potvrdil rozhodovaciu líniu, podľa ktorej je pre spotrebiteľa vždy neprijateľné spolplatňovanie akýchkoľvek úkonov a služieb dodávateľa, ktorými spotrebiteľovi neposkytuje skutočné protiplnenie, ale naopak tieto sú poskytované (vykonávané) vo vlastnom záujme dodávateľa.

101. Ak dodávateľ využíva spolplatnenie konkrétnych úkonov alebo služieb, môže na spotrebiteľa prenášať len také nákladové bremeno, ktoré bude sledovať prospech spotrebiteľa v prevažnej miere. Ak poskytovateľ úveru má riadne s odbornou starostlivosťou poskytovať úvery, teda podnikáť podľa svojho licencovaného predmetu podnikania, nemôže poskytnúť úver bez toho, aby so spotrebiteľom

uzatvoril zmluvu, ktorá v prípade spotrebiteľského úveru musela mať pod sankciou neplatnosti písomnú formu, čo je zrejmé z ust. § 9 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch. Ide teda o činnosť, ktorá je pre poskytovateľa úveru nevyhnutná na to, aby mohol spotrebiteľom poskytovať úvery a spotrebiteľia sú za poskytnuté úvery povinní zaplatiť odmenu.

102. Pokiaľ ide o dojednanie poplatku za poskytnutie úveru vo výške 57 eur (10 % z výšky poskytnutého spotrebiteľského úveru, ktoré si veriteľ hneď zrazí z poskytnutej čiastky), k tomuto súd uvádza, že neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa, ako slabšej zmluvnej strany, hrubú nerovnováhu. Znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky napĺňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná (napr. neprimeraná sankcia za porušenie záväzku spotrebiteľa), ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s „ratio legis“ zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná. Dojednanie poplatku za poskytnutie úveru je neprijateľné s poukazom na ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keďže spotrebiteľovi zaň nie je poskytnuté zo strany veriteľa žiadne protiplnenie. V danom prípade odplatu za poskytnutie úveru predstavuje dojednaný úrok ako cena úveru, a preto nemôže obstať poplatok ani ako ďalšie plnenie toho istého charakteru a účelu, len pod iným názvom. Poplatky za služby spojené s administratívnou agendou navyše predstavujú plnenia, ktoré nie sú v záujme spotrebiteľa a konanie dodávateľa spočívajúce v účtovaní takýchto poplatkov možno hodnotiť vo vzťahu k spotrebiteľovi ako poškodzujúce. Z neprijateľnej zmluvnej podmienky žalovanému nevznikol nárok na plnenie voči žalobkyni, keďže neprijateľná zmluvná podmienka je neplatná (§ 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka).

103. Žalobkyňa sa domáhala určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky uvedenej v čl. I., bod 7.1. Dohody o poskytnutí služieb v znení: „Zákazník sa zaväzuje, že za uzavretie Dohody zaplatí mesačne Poskytovateľovi odplatu vo výške 2,53 % zo sumy schváleného úveru zníženej o sumu poplatku za poskytnutie úveru. Zákazník sa zaväzuje splácať túto odplatu v pravidelných mesačných splátkach, ktorá bude uvedená spolu so splátkami úveru a úrokov za úver v Oznámení Veriteľa o schválení úveru dlžníkovi.“

104. Hoci samotná dohoda obsahuje ustanovenie o tom, že dohodnuté služby sú doplnkové a dobrovoľné, nemajú charakter podmienky alebo predpokladu pre získanie spotrebiteľského úveru alebo získanie úveru za ponúkaných podmienok, uvedené nepreukazuje, že žalobkyňa skutočne mohla ovplyvniť jej obsah a aby ju aj skutočne mohla odmietnuť podpísať a úver by jej bol napriek tomu poskytnutý bez zmeny podmienok. Vzhľadom na formu dohody (vopred žalovaným pripravený formulárový dokument), rovnaký dátum a miesto podpísania dohody so samotnou úverovou zmluvou a obsah dohody, je veľmi nepravdepodobné, aby ju žalobkyňa skutočne podpísala, ak by mala možnosť tak neurobiť. Podstata spotrebiteľskej ochrany spočíva v tom, že dodávateľ spotrebiteľovi nemôže neprijateľné podmienky ani len predkladať. Pokiaľ tak dodávateľ urobí, koná nepoctivo a musí byť uzročený s tým, že na takéto neprijateľné podmienky súd neprihliadne bez ohľadu na to, či a do akej miery sa spotrebiteľ tou ktorou podmienkou oboznámil. Zo strany žalovaného nebolo preukázané, aby táto dohoda bola individuálne dojednaná, s čím sa stotožnil aj odvolací súd.

105. Poskytované služby za cenu 12,98 eur mesačne (pričom cena sa odvíja od výšky poskytnutého úveru) typu „informácia o zostávajúcich záväzkoch, odklad splatnosti splátok, informácia pred splatnosťou splátky, informácia o prijatí platby, vyhotovenie a zaslanie kópie dokumentov, zmena zmluvy na podnet klienta, prepárovanie platieb na príslušnú zmluvu, druhá upomienka zdarma, podpora call centra“, ktoré všetky, resp. časť za dobu trvania zmluvy ani poskytnutá byť nemusí, sú „službami fiktívnymi“ a absolútne nepotrebnými s cieľom iba maximalizovať zisk dodávateľa mimo úrokovú sadzbu. Inými slovami povedané, žalobkyňa mala mesačne platiť sumu 12,98 eur za služby nevyžiadané, ktoré nikdy v budúcnosti ani nemusela využívať. Zmluvná podmienka je tak neprijateľná a teda neplatná.

106. Neprijateľnosť uvedenej zmluvnej podmienky súd vidí nielen v samotnom predmete tohto dojednania, ale aj v jeho cene a v okolnostiach uplatňovania tejto dohody. Je zrejmé, že táto zmluvná podmienka platí aj v prípade, ak počas zmluvného vzťahu nedôjde zo strany dlžníka k jej využitiu. Uvedená podmienka môže reálne viesť k tomu, že spotrebiteľ poskytne dodávateľovi plnenie bez reálneho protiplnenia, čo spôsobuje značnú nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom. Zo samotného textu Dohody o poskytovaní služieb vyplýva, že žalobkyňa ako dlžník sa ňou zaviazala uhradiť odplatu za služby bez ohľadu na to, či ich využije alebo nie. Splatnosť odmeny bola totožná so splátkami úveru a výška odplaty bola zahrnutá do celkovej mesačnej platby dlžníka. Odplata, ktorú sa žalobkyňa takto zaviazala uhrádzať je pritom vo výške 2,53 % zo sumy schváleného úveru zníženej o sumu poplatku za poskytnutie úveru, t.j. vo výške 12,98 eur mesačne. Pri dobe trvania

úveru 36 mesiacov predstavuje odmena sumu 467,28 eur, čo v porovnaní s reálne poskytnutým úverom 517 eur je neprimerane vysoká. Súd poukazuje na rozsudok Súdneho dvora z 21.03. 2024 vo veci C-714/22, ECLI:EU:C:2024:263., podľa ktorého „Článok 3 ods. 1 smernice 93/13 sa má vykladať v tom zmysle, že: podmienka zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá dotknutému spotrebiteľovi umožňuje odložiť alebo upraviť mesačné splátky úveru prostredníctvom zaplataenia dodatočných poplatkov, hoci nie je isté, či tento spotrebiteľ využije túto možnosť, môže mať nekalú povahu, najmä ak sú tieto poplatky zjavne neprimerané vo vzťahu k výške poskytnutého úveru.“ Z uvedeného dôvodu mal súd zato, že celá konštrukcia Dohody o poskytovaní služieb odplaty tak, ako je uvedená v bode 7.1, je neprijateľná, výrazne zhoršujúca postavenie spotrebiteľa, a preto ako neprijateľná je v zmysle ustanovenia § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatná.

107. Žalobkyňa sa tiež domáha určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok uvedených v článku 8. Sankcie, v bode 8.1., 8.2. a 8.4., v znení: „V prípade omeškania Dlžníka (Spoludlžníka 1, Spoludlžníka 2) s úhradou mesačnej splátky alebo jej časti alebo záväzku podľa Dohody o poskytovaní služieb, ak bude uzavretá, je Dlžník (Spoludlžník 1, Spoludlžník 2) povinný zaplatiť Veriteľovi zmluvnú pokutu vo výške 0,04 % dlžnej sumy za každý deň omeškania (t. j. 14,6 % p.a.). Ak sa z dôvodu omeškania Dlžníka (Spoludlžníka 1, Spoludlžníka 2) s úhradou mesačnej splátky o viac ako tri mesiace stali podľa článku 13. ods. 13.1. písm. a) zmluvných dojednaní Zmluvy o revolvingovom úvere okamžite splatnými všetky záväzky Dlžníka (Spoludlžníka 1, Spoludlžníka 2) podľa tejto Zmluvy o RÚ a/alebo Dohody o poskytovaní služieb, je Dlžník (Spoludlžník 1, Spoludlžník 2) povinný zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 0,04 % dlžnej sumy za každý deň omeškania (t. j. 14,6 % p.a.).“ „Okrem zmluvnej pokuty podľa čl. 8. ods. 8.1. tejto Zmluvy o RÚ je Dlžník (Spoludlžník 1, Spoludlžník 2) povinný zaplatiť Veriteľovi úrok z omeškania určený podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka vo výške stanovenej nariadením vlády č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v platnom znení, k prvému dňu omeškania s úhradou peňažného záväzku. Výška úrokov z omeškania bude určená tak, aby spolu so zmluvnou pokutou podľa ods. 8.1. tejto Zmluvy o RÚ nepresahovala maximálnu výšku podľa ods. 8.3. tejto Zmluvy o RÚ.“ „Akékoľvek dojednania o zmluvnej pokute obsiahnuté v tejto Zmluve o RÚ a zaplataenie akejkoľvek zmluvnej pokuty podľa tejto Zmluvy o RÚ nemá vplyv na právo poškodenej strany požadovať náhradu škody vzniknutej porušením povinnosti, pre ktorú bola pokuta dojednaná, alebo iným porušením tejto Zmluvy o RÚ, a to v plnej výške.“

108. Súd po posúdení zmluvnej podmienky používanej žalovaným v článku 8 Sankcie dospel k záveru, že ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku. Súd nemal za preukázané, že žalovaný so žalobkyňou ustanovenie o zmluvnej pokute osobitne vyjednával. Súd text v bode 8 týkajúci sa zmluvnej pokuty hodnotí ako predtlačенý vopred naformulovaný, bez možnosti, aby mohla do textu, konkrétne výšky zmluvnej pokuty žalobkyňa zasiahnuť. Zmluvná pokuta je osobitný sankčný inštitút, ktorý by mal byť osobitne individuálne medzi stranami vždy dohodnutý. Žalobkyňa v prípade, ak chcela uzatvoriť predmetnú zmluvu, mala možnosť len pristúpiť k týmto dojednaniám ako celku. Dôkazné bremeno preukázať, že dojednanie o zmluvnej pokute bolo individuálne dohodnuté pritom v zmysle cit. § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, bolo na žalovanom ako dodávateľovi, ktorý však v konaní individuálne dojednanie zmluvnej pokuty nepreukázal a preto bolo nevyhnutným v súlade s ust. § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka predmetnú zmluvnú podmienku nepovažovať za individuálne dojednanú. Zmluvná podmienka o zmluvnej pokute bola navrhnutá vopred dodávateľom a i keď spotrebiteľ mal možnosť oboznámiť sa s ňou formálne pred podpisom zmluvy, nemohol a nebol schopný ovplyvniť obsah tejto podmienky a dosiahnuť dojednanie nižšej zmluvnej pokuty, príp. aby zmluvná pokuta bola dojednaná za iných podmienok, príp. aby nebola dojednaná vôbec.

109. Súd prvej inštancie viazaný názorom odvolacieho súdu, ktorý uviedol, že test neprijateľnosti zmluvnej podmienky by mal súd prvej inštancie obdobne ako pri odplate za uzavretie dohody o poskytovaní služieb vykonať najmä z hľadiska určitosti a zrozumiteľnosti, s ohľadom na znenie zmluvnej podmienky uvedenej v bode 8. zmluvy o spotrebiteľskom úvere, s prihliadnutím na to, či priemerný spotrebiteľ pri podpise zmluvy bol schopný posúdiť ekonomické dôsledky, ktoré mu z dohody vyplývajú, či je spôsobilý vypočítať výšku sankcií, zmluvnej pokuty a úrokov z omeškania, a to aj napriek žalovaným tvrdenému súladu so zákonnou úpravou § 53b ods. 1 Občianskeho zákonníka v spojení s ust. § 3a nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. poukazuje na rozhodnutia Súdneho dvora:

110. C – 776/19 z 10.06.2021: Z tohto hľadiska treba uviesť, že dodržanie zásady efektivity a dosiahnutie cieľa sledovaného smernicou 93/13, ktorý spočíva v ochrane spotrebiteľa vyvážením asymetrie medzi postavením predajcu alebo dodávateľa a postavením spotrebiteľa, nemožno zabezpečiť, ak by dôkazné bremeno v súvislosti s preukázaním jasnej a zrozumiteľnej povahy zmluvnej podmienky v zmysle článku 4 ods. 2 tejto smernice niesol spotrebiteľ. Transparentná povaha zmluvnej podmienky, ktorú

vyžaduje článok 5 smernice 93/13, tak predstavuje jednu zo skutočností, ktorú treba zohľadniť v rámci posúdenia nekalej povahy tejto podmienky, ktoré má vykonať vnútroštátny súd na základe článku 3 ods. 1 tejto smernice.

111. C – 212/20 z 18.11.2021: Z ustálenej judikatúry v tejto súvislosti na jednej strane vyplýva, že dodržanie požiadavky jasnosti a zrozumiteľnosti zmluvnej podmienky, ktorú stanovuje článok 5 smernice 93/13, predstavuje jednu zo skutočností, ktorú treba zohľadniť v rámci posúdenia nekalej povahy tejto podmienky, ktoré má vykonať vnútroštátny súd na základe článku 3 ods. 1 tejto smernice. V rámci tohto posúdenia uvedenému súdu prináleží, aby vzhľadom na všetky okolnosti danej veci zhodnotil v prvom rade možné nedodržanie požiadavky dobrej viery a v druhom rade existenciu prípadnej značnej nerovnováhy ku škode spotrebiteľa v zmysle tohto posledného uvedeného ustanovenia.

112. C – 405/21 z 13.10.2022: Navyše preskúmanie existencie prípadnej „značnej nerovnováhy“ sa nemôže obmedzovať na kvantitatívne ekonomické posúdenie spočívajúce v porovnaní jednak celkovej hodnoty transakcie, ktorá je predmetom zmluvy, a jednak nákladov, ktoré na základe tejto podmienky znáša spotrebiteľ. Značná nerovnováha totiž môže vyplývať už zo samotnej skutočnosti dostatočne závažného narušenia právneho postavenia, v ktorom sa spotrebiteľ ako strana predmetnej zmluvy nachádza na základe platných vnútroštátnych predpisov, či už formou zúženia obsahu práv, ktoré mu podľa týchto predpisov vyplývajú zo zmluvy, prekážky v ich výkone, alebo tiež formou prenesenia dodatočnej povinnosti, ktorú vnútroštátne predpisy nestanovujú, na spotrebiteľa. Ako teda vyplýva zo šestnásteho odôvodnenia tejto smernice, požiadavka „dôvery [dobrej viery–neoficiálny preklad]“ v zmysle článku 3 ods. 1 smernice 93/13 je kritériom, ktoré umožňuje overiť, či predajca alebo dodávateľ zaobchádzal čestne a rovnocenne so spotrebiteľom, ktorého oprávnené záujmy musí zohľadniť. Z tohto odôvodnenia tiež vyplýva, že pri posudzovaní dobrej viery sa musí brať ohľad najmä na vyjednávaciu silu strán, či spotrebiteľ bol stimulovaný k súhlasu s podmienkami a či tovar alebo služby boli predávané na osobitnú objednávku spotrebiteľa.

113. C – 565/21 z 16.03.2023 - Vzhľadom na povinnosť vykladať článok 4 ods. 2 smernice 93/13 striktno nemožno povinnosť odplaty za takéto služby považovať za súčasť hlavných záväzkov vyplývajúcich zo zmluvy o úvere, tak ako ich identifikovala judikatúra pripomenutá v bode 18 tohto rozsudku, teda na jednej strane poskytnutie peňažnej sumy veriteľom a na druhej strane vrátenie tejto sumy, vo všeobecnosti aj s úrokmi, podľa stanoveného splátkového kalendára. Bolo by totiž v rozpore s touto povinnosťou striktného výkladu zahrnúť pod pojem „hlavný predmet zmluvy“ všetky služby, ktoré sú jednoducho spojené so samotným hlavným predmetom a ktoré preto majú vedľajšiu povahu v zmysle judikatúry spomenutej v bode 17 tohto rozsudku. Súdny dvor zdôraznil, že požiadavka transparentnosti uvedená v článku 5 smernice 93/13 by nemala byť obmedzená len na zrozumiteľnosť z formálneho a gramatického hľadiska týchto zmluvných podmienok, ale naopak, vzhľadom na to, že systém ochrany zavedený touto smernicou vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, najmä pokiaľ ide o úroveň informovanosti, táto požiadavka jasného a zrozumiteľného vypracovania zmluvných podmienok, a teda transparentnosti, stanovená uvedenou smernicou, sa musí chápať široko. Uvedenú požiadavku je teda potrebné chápať tak, že neukladá len povinnosť, aby bola dotknutá zmluvná podmienka pre spotrebiteľa formulovaná z gramatického hľadiska zrozumiteľne, ale aj to, aby zmluva transparentným spôsobom vyjadrovala konkrétne fungovanie mechanizmu, na ktorý sa odvoláva dotknutá podmienka, ako aj prípadne vzťah medzi týmto mechanizmom a mechanizmom stanoveným ostatnými podmienkami, aby bol spotrebiteľ schopný na základe presných a zrozumiteľných kritérií posúdiť ekonomické dôsledky, ktoré z toho pre neho vyplývajú. Je pravda, že z tejto judikatúry nevyplýva, že veriteľ je povinný v dotknutej zmluve podrobne špecifikovať povahu všetkých služieb, ktoré poskytuje ako protihodnotu poplatkov stanovených v jednej alebo viacerých zmluvných podmienkach. Vzhľadom na ochranu, ktorú má smernica 93/13 poskytovať spotrebiteľovi z dôvodu, že sa nachádza v znevýhodnenom postavení voči predajcovi alebo dodávateľovi, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti, je však dôležité, aby povaha skutočne poskytnutých služieb mohla byť rozumne pochopená alebo vyvodená zo zmluvy posudzovanej ako celok. Okrem toho spotrebiteľ musí byť schopný overiť, že sa rôzne poplatky alebo služby, za ktoré sa poplatky platia, neprekrývajú.

114. V danom prípade bola zmluvná podmienka upravujúca sankcie zahrnutá do textu zmluvy, ktorý bol predformulovaný žalovaným a navyše písaný minimalizovaným písmom bez zvýraznenia dôležitých častí v zmluve. Samotná zmluvná pokuta bola zapracovaná do uvedeného textu zmätočne a nejasne. Z

textu zmluvy vyplýva, že zmluvnú pokutu si mohol veriteľ uplatniť nielen v prípade omeškania tej-ktorej mesačnej splátky, ale opakovane aj v prípade omeškania trvajúceho viac ako tri mesiace, následkom čoho sa stal záväzok zo zmluvy v plnom rozsahu splatným, vrátane zákonného úroku z omeškania. Súčasne z obsahu citovaného zmluvného dojednania nevyplýva, dokedy si bol veriteľ oprávnený takúto zmluvnú pokutu voči spotrebiteľovi uplatňovať. Na základe vyššie uvedeného, preto súd prvej inštancie dospel k jednoznačnému záveru, že uvedené zmluvné dojednanie nespĺňa predpoklady individuálneho dojednania zmluvnej pokuty, je neurčité a nejasné a tak ako bolo zapracované, rozhodne spôsobovalo značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach účastníkov zmluvného vzťahu na úkor žalobkyne ako spotrebiteľa.

115. Súd zároveň považoval za neprijateľnú zmluvnú podmienku uvedenú v Zmluvných dojednaniach v článku 16. Spracúvanie osobných údajov v bode 16.5. v znení: Veriteľ bude spracúvať osobné údaje Dlžníka, Spoludlžníka 1, Spoludlžníka 2 podľa ods. 16.1, 16.2., 16.3. a 16.4. po dobu od podpísania Žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru/Zmluvy o RÚ, počas platnosti Zmluvy o RÚ ako aj po dobu 10 rokov po skončení zmluvného vzťahu podľa Zmluvy o RÚ.

116. Danú zmluvnú podmienku súd považoval za neprijateľnú, pretože nebola individuálne dohodnutá a súčasne jednoznačne spôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán na úkor žalobkyne ako spotrebiteľa. Podmienka je neprijateľná z dôvodu a v rozpore s požiadavkami dobrej viery a ochrany právnych záujmov spotrebiteľa, pričom zakladá hrubý nepomer v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Nielen súdy, ale aj Slovenská obchodná inšpekcia vo svojich rozhodnutiach (napr. č.: P/0331/07/11, z 25.11.2011) či Komisia na posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a nekalých obchodných praktík predávajúcich pri Ministerstve spravodlivosti SR už konštatovali, že spracovanie osobných údajov klienta až po dobu 10 rokov od uzavretia zmluvy bez ohľadu na dobu trvania účelu spracovania, hodnotia ako zjavne neodôvodnenú, umožňujúcu spracovať osobné údaje v rozpore so skutočnosťou vyplývajúcou zo Zákona o ochrane osobných údajov 117. Rozsah subjektov, ktorým sa takéto oprávnenie poskytuje je neúčelný a nedôvodný. Veriteľovi také dojednanie dáva oprávnenie poskytnúť osobné údaje tretím stranám na účely ich vlastnej obchodnej aktivity či ponuky služieb (viď čl.16 bod 16.3 Zmluvných dojednaní na ktorý sa predformulovaný súhlas má takisto vzťahovať). V danom prípade žalobkyňa nemohla zasahovať do textu časti Zmluvných dojednaní, že dáva predformulovaný súhlas na spracovanie osobných údajov bližšie neurčenému počtu subjektov. V danom prípade predformulované vyhlásenie klienta je súhlasom daným pre široký okruh neurčitých subjektov, ktoré budú oprávnené spracovať či využívať osobné údaje klienta. Súhlas v zmysle bodu 16.5 Zmluvných dojednaní má navyše platiť 10 rokov aj v prípade, že dôjde k zamietnutiu žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru. Ak chýba individuálne dojednanie takého širokého oprávnenia pre neurčitý počet subjektov, vytvára sa tu nerovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Jeho osobné údaje môžu byť poskytované neurčenému počtu subjektov len z hľadiska predformulovaného, individuálne nevyjednaného súhlasu, a to aj v prípade zamietnutia žiadosti o revolvingový úver, čo je neprijateľné. Uvedená zmluvná podmienka je neprijateľná aj preto, že predformulovaný súhlas spotrebiteľa s poskytovaním a sprístupňovaním jeho osobných údajov tretej osobe, so spracovaním jeho osobných údajov po dobu 10 rokov, bez ohľadu na dĺžku trvania zmluvy, so spracúvaním a overovaním osobných údajov u iných osôb podľa uváženia dodávateľa, formálne dosiahnutý štandardnou zmluvnou podmienkou, nemožno považovať za individualizovaný prejav vôle spotrebiteľa s úkonom, na ktorý sa tento výslovne zákonom o ochrane osobných údajov požaduje (pozri tiež rozsudok Okresného súdu Bardejov sp.zn. 4Csp/64/2022).

118. Súčasne súd považoval predmetnú zmluvnú podmienku za neprijateľnú, lebo spotrebiteľ ňou udeľuje súhlas na nakladanie s osobnými údajmi nielen v prípade, ak zmluva vznikne, ale aj za stavu, keď k uzavretiu zmluvy nedôjde. Neexistuje žiaden dôvod, pre ktorý by súhlas mal platiť aj v prípade, že zmluvný vzťah nevznikne. Navyše súhlas sa vzťahuje na nakladanie s osobnými údajmi spotrebiteľa prostredníctvom sprostredkovateľov, a to aj v zahraničí, pričom tretia strana bude takisto oprávnená uchovávať tieto osobné údaje (v písomnej podobe, vo forme počítačovej databázy alebo inej podobe – nevedno akej).

119. Osobné údaje by mali byť spracované iba na nevyhnutnú dobu a minimálnym množstvom subjektov, čo v danom prípade nebolo splnené, keďže osobné údaje budú v zmysle predmetnej zmluvnej podmienky poskytnuté, použité a spracúvané treťou osobou alebo treťou stranou so sídlom na území členských štátov EÚ osobitne Českej republiky, Poľskej republiky a Bulharska (najmä spoločnosti PROFÍ CREDIT Czech, a.s., PROFÍ CREDIT Poland Sp. Z o.o., PROFÍ CREDIT Bulgaria Ltd., Profidebt, s.r.o., Pernštýnske nám. 80). Ak chýba individuálne dojednanie takéhoto oprávnenia pre neurčitý

počet subjektov, vytvára sa tu nerovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

120. Na záver súd dodáva, že všetky zmluvné dojednania, ktoré boli vyhlásené týmto rozsudkom za neprijateľné, boli už právoplatne vyhlásené za neprijateľné.

121. Podľa § 251 CSP, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

122. Podľa § 255 ods. 1, 2 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

123. Podľa § 262 ods. 1, 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

124. O trovách konania súd rozhodol na základe vyššie citovaných zákonných ustanovení, pričom žalobkyňa bola v konaní úspešná v plnom rozsahu, preto má nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %. Žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov konania úspešnej žalobkyňi v konaní zistené neboli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne na Krajský súd v Prešove cestou tunajšieho súdu.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané. Odvolanie musí ďalej obsahovať, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov tak, aby jeden zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).